

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

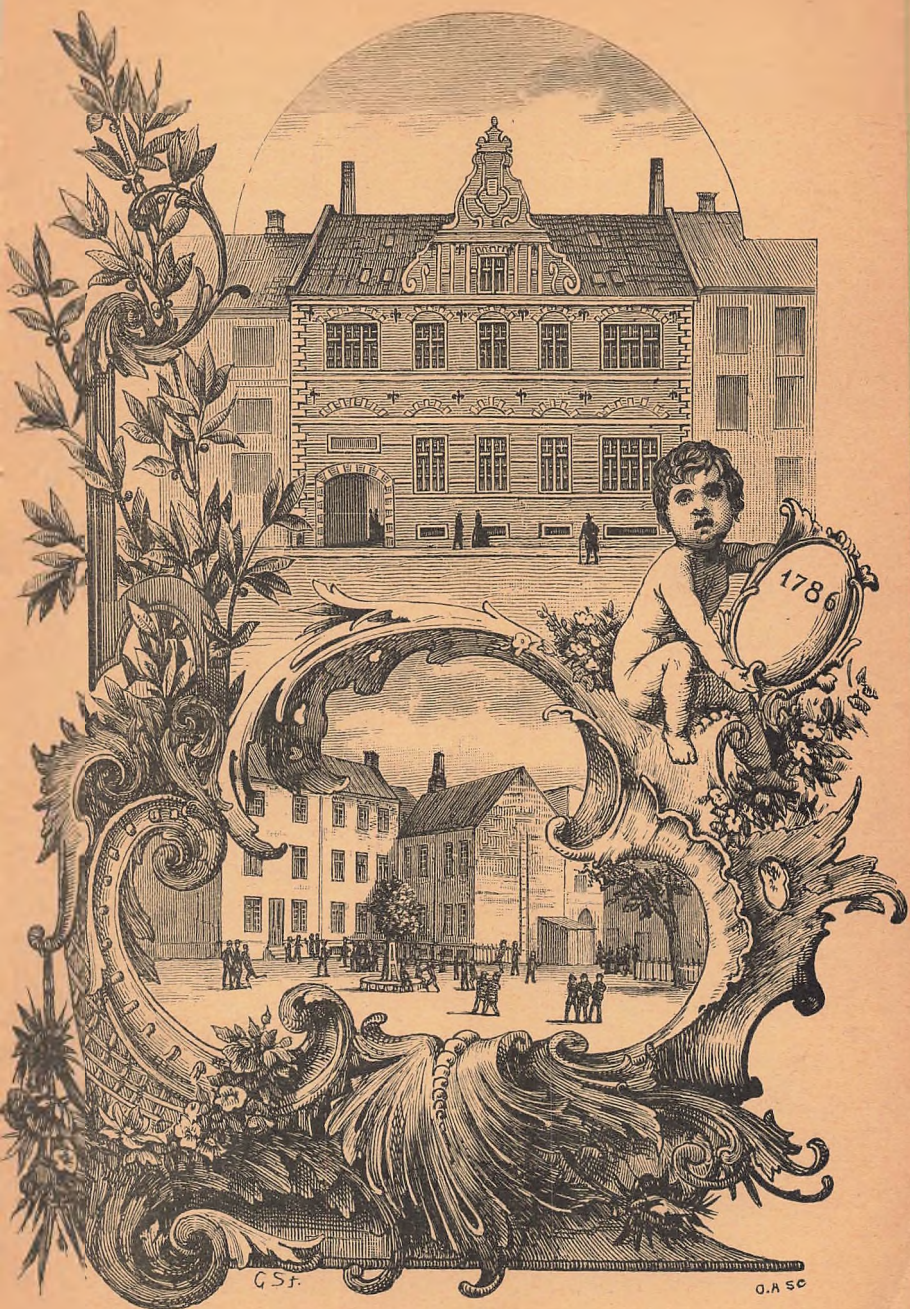
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1913-1914

DE FORENEDE SKOLER

EFTERRETNINGER

OM

EFTERSLÆGTSELSKABETS SKOLE

FOR SKOLEAARET 1913—1914

VED REKTOR H. P. HANSEN

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1914

Tale

i

Selskabet for Efterslægten

paa dets Stiftelsesdag den 4. Marts 1914

af

Oberst N. P. Jensen.

Da Efterslægtsselskabets Skole blev oprettet den 3. Januar 1787, var man saa heldig blandt Stifterne at have en Mand, der i en ualmindelig Grad var i Besiddelse af de Egenskaber, som behøvedes for at grundlægge en Skole. Det var dens første Inspektør, den norskfødte Digter Edvard Storm.

I min Skoletid — jeg gik i Efterslægten fra 1840—46 — var noget af det første, vi lærte, Edvard Storms Vise om Herr Sinklar, der drog over saltens Hav. Det skete, for at Lærerne kunde faa Lejlighed til at fortælle os om alt, hvad Storm havde virket til Gavn for Skolen, saa at vi derigennem vænnedes til at se op med den dybeste Pietet og Taknemmelighed til denne Mand, som vi aldrig havde set. Desuden blev hans Navn stadig bragt i Erintring ved Skolens Aarsfest den 4. Marts.

Om Skolens yngste Elever endnu lærer Visen om Herr Sinklar, ved jeg ikke; men jeg føler mig over-

bevist om, at Skolen aldrig vil glemme, hvad den skylder Grundlæggeren, Edvard Storm, og derfor skal hans Navn ogsaa nævnes idag.

Naar man saa vil spørge om, hvad Skolen har udrettet gennem de skiftende Tider, vil jeg svare med nogle Ord fra Skolens Hundredeaarsfest, den 4. Marts 1886. Det blev den Gang sagt om Skolen:

»I hundred' Aar har den nu Livet levet,
I hundred' Aar har den nu stridt med Ære
For unge Hjerters Tolk og Vagt at være;
Dens Roes er tidt paa Tidens Tavle skrevet:
Thi mangan Mand, hvis Navn fik lødige Klang,
Har siddet dér paa Skolebænk en Gang«.

Saaledes var det, saaledes er det, og saaledes vil det, med Guds Hjælp, blive.

Naar det er faldet i mit Lod idag at skulle bringe Skolen en Hilsen, saa trøster jeg mig til som Talsmand for de Tusinder, der er udgaaet fra Skolen, at udtale, at hvad Skolen havde lovet os, det blev ærlig holdt. Det Grundlag, hvormed den sendte os ud i Livets Gerning, var fuldkommen tilstrækkeligt til, at vi selv kunde bygge videre derpaa, og Livet har lært os, at har vi opnaaet noget, saa er det Skolen, vi først og fremmest skylder Tak derfor. Og da dette er saa, sammenfatter jeg alle gamle Elevers Ønske i:

Gud bevare vor kære gamle og endnu livsfriske Skole.

Medens vi idag er samlet til Mindefest, ved vi jo, at der næsten ikke hengaar en Dag i denne Tid, hvor der ikke et eller andet Sted i Landet holdes Mindefester til Erindring om Begivenhederne for 50 Aar siden. Men, hvad der rører sig i Livet, skal

ogsaa finde Genklang i Skolen, og derfor skal der — efter Skolebestyrerens Ønske — ogsaa tales derom idag i »Efterslægten«.

Da Hæren kom hjem efter Treaarskrigen, var der Jubel og Glæde, og overalt var der rejst Æresporte, som havde til Indskrift: »Sit Løfte har han holdt«. Men saaledes var det ikke, da Tropperne kom hjem i 1864. Der var ingen Æresporte, og det havde Soldaterne heller ikke ventet; thi der var ingen, der følte Sorgen over Sønderjyllands Tab dybere end netop de, der havde gjort alt muligt for at værne om det. Stille og roligt rykkede Tropperne derfor ind i Garnisonsbyerue; Befolkningen mødte ikke for at sige dem et venligt Ord, ja paa et enkelt Sted — det var her i København — pøb man endog af 22. Regiment, da det rykkede ind i Wildersgadens Kaserne, og det uagtet dette Regiment havde kæmpet med det største Heltemod og lidt det største Tab i den blodige Storm paa Dybbølbjerg den 18. April. Befolkningen saa kun paa den store Ulykke — Resultatet af Kampen — og den vilde ikke indlade sig paa en Undersøgelse af, hvorledes der var blevet kæmpet. Og dog er Sandheden den, at Landsoldaten fra 1864 ikke paa noget Punkt staar tilbage for »Den tapre Landsoldat« fra Treaarskrigen, thi han maatte kæmpe mod større Overmagt og under langt vanskeligere Vilkaar. Men, efterhaanden som Tiden er gaaet, er man kommet til Erkendelse af, at man har gjort Soldaterne fra 1864 Uret, og det er dette, man nu søger at sone ved at hædre Veteranerne fra 1864.

Ulykke kan ramme ethvert Folk; men den kan blive et Middel til Oprejsning, naar den tages paa rette Maade. Den kommer aldrig, uden at der er

begaaet Fejl, og de skal trækkes frem for at undgaa Gentagelser. Men naar Ulykken rammer, skal man først og fremmest undersøge, om der ikke er noget, der lyser gennem Sorgen; thi det er paa Minderne derom, at vi skal bygge Fremtidens Hus. Det er saadanne Minder, jeg vil søge at drage frem.

Den fjendtlige Hær talte henved 60,000 Mand, vor Hær henved 36,000; Fjendens Overmagt var altsaa meget betydelig.

Vor Hær stod i Dannevirkestillingen, og det var Fjendens Hensigt med henved 20,000 Mand at omgaa denne ved at gaa over Slien ved Mysunde og rykke frem mod Flensborg. Samtidig skulde Fjendens Hovedstyrke, 40,000 Mand, gaa imod Dannevirkestillingen. Vor Hær vilde da være kommet mellem en dobbelt Ild, og dermed vilde Felttoget have været endt.

I Henhold til denne Plan rykkede Prins Friedrich Carl den 2. Februar frem mod Mysunde. Adgangen hertil var spærret med 2 Skanser, der var forbundne med en Løbegrav og bestykkede med 14 Kanoner. Besætningen udgjorde 1 Bataillon (4 Kompagnier) af 18. og 1 Kompagni af 3. Regiment, og Forsvaret støttedes N. for Slien af 4 Fæstnings- og 4 Feltkanoner.

Prinsen rykkede frem og udviklede efterhaanden 6 Batailloner og bag dem 64 Kanoner, hvoraf en stor Del var riflet. Det fjendtlige Infanteri laa paa 300 Alen, og Artilleriet stod paa 1000 Alen fra vor Forsvarslinje. Kampen blev altsaa ført paa saa nært Hold, at enhver alvorlig Blottelse fra vor Side øjeblikkelig vilde være blevet benyttet af Fjenden. Foran den østligste af Skanserne var der et Gærde, der endnu ikke var blevet sløjftet. Derfor gjorde Fjenden flere Stormforsøg, men han naaede kun til Gravranden paa Skansen, saa blev han tvunget af vor Ild til at gaa tilbage. I samme Skanse faldt

Løitnant Klubien, der førte Kommandoen over Kanonerne, og 3 af Skansens 6 Kanoner blev gjort ubrugelige af Fjendens Ild. Men en af »Efterslægtenes gamle Elever, Artillerikaptajn Harald Christian Hertel, der førte Overkommandoen over Artilleriet, greb saa ind, tog selv fat som menig Artillerist og fortsatte Artilleriforsvaret.

Kampen var begyndt ved Middagstid; men da Klokken blev 4, var det hverken lykkedes Prinsen at bringe vore Kanoner eller vor Geværild til Tausshed. Han maatte derfor opgive den forberedte Storm og give Befaling til at gaa tilbage. Samtidig meldte han til Feltmarskal Wrangel, at han var stødt paa saa stærk Modstand, »at et nyt Forsøg vanskeligt vilde føre til et Resultat«.

Det var den første Kamp i Felttoget. Vi havde sejret, thi Fjenden var blevet nødt til at gaa tilbage. Mer da Preusserne nødigt vilde indrømme, at de havde faaet Prygl, søgte Prinsen at dække derover ved at udstede en Proklamation. I den bragte han Tropperne sin Tak for den Tapperhed, hvormed der var blevet kæmpet, og som havde været saa fremragende, at det kun havde været nødvendigt »at tøjle« Iveren. Artilleristerne fik særlig Roes, og det blev sagt dem, at naar de efter endt Felttog vendte tilbage til Hjemmet, behøvede de kun at sige: »Jeg er Kanoner fra Mysunde« — saa vilde enhver svare: »Se dér gaar en tapper Mand«.

Men Sandheden er den, at henved 1000 danske Infanterister og 22 Kanoner førte Kampen mod 5000 preussiske Infanterister med 64 Kanoner, og naar de slagne Tropper fortjente en saadan Lovtale, hvad skal man da sige om vore brave Soldaters heltemodige Kamp. Men deres smukke Vaabendaad er aldrig kommet til sin Ret; den druknede i de efterfølgende Begivenheder. Kun En paaskønnede Sejren,

og det var Kong Christian IX. Han opholdt sig i Slesvig, men, da han fik Beretning om Kampen, begav han sig den 3. Februar om Morgenen til Mysunde for at takke sine tapre Soldater.

Vor Hovedstyrke stod i Dannevirkestillingen. Med den Styrke, vi raadede over, kunde den kun forsvares ved, at vi indskrænkede Forsvarslinjens Udstrækning ved at benytte Vanddragene og tilvejebringe Oversvømmelser. Men Vinteren 18^{63/64} var meget haard. Det frøs stærkt gennem hele December og Januar Maaned, saa at Kulden gik op til 12° R. Vandløbene og Oversvømmelserne frøs derfor til, saa at man overalt kunde passere dem med Fodfolk, ja man kunde endog køre over Trenefloden med Kanoner. Da Fjendens Hovedstyrke derfor rykkede frem mod Stillingen, og Kulden vedblev, stod vi overfor Faren af et Gennembrud. Tropperne maatte derfor næsten uafbrudt holdes i Alarmstillingerne: bivouakere i Sne, saa at de hverken fik den fornødne Hvile eller Forplejning. Det er med Hensyn til Forplejningen oplyst, at ved et af Infanteriregimenterne fik 5 af Kompagnierne ikke varm Mad i 5 og 3 af Kompagnierne ikke varm Mad i 3 Dage. Man maatte ogsaa tænke paa, at naar Fjenden angreb, og vi blev tvungne til at gaa tilbage, skulde Hæren tilbagelægge 9—10 Mil for at naa Als, og dertil behøvedes Kræfter. Endelig maatte det lige saa lidt glemmes, at vi kun havde den ene Hær, og at den ikke maatte udsættes for saa store Tab, at et fortsat Forsvar blev en Umulighed. Den maatte være istand til at forsvare Dybbølstillingen, thi det var dér, at Hovedforsvaret skulde føres. Disse Omstændigheder var Aarsag til, at General de Meza den 4. om Aftenen holdt et Krigsraad af højere Officerer, hvorved det hestluttedes at opgive Dannevirkestillingen. Det blev efter Rømningen sagt, og under-

tiden kan man høre det endnu, at Hæren løb fra Dannevirkestillingen. Det er ikke sandt. Vilde den løbet, saa kunde den have gjort det, thi Ministeriet havde tilladt, at Materiellet maatte efterlades. Men den løb ikke, thi Krigsraadet besluttede, at Hæren skulde blive i Stillingen til den 5. Februar om Aftenen for at modtage et Angreb, hvis det kom samme Dag. Da Angrebet udeblev, blev Tilbage-toget tiltraadt den 5. om Aftenen. Det frøs 8° R., og en bidende Nordenvind piskede nu og da Islag i Øjnene paa Soldaterne; Vejen var saa glat, at alle Beredne maatte stige af Hestene. Fodfolket bevægede sig rent automatisk frem ad Vejene, og nu og da blev det spærret af Træn, der ikke kunde komme videre, fordi Hestene ikke var skærpede. Gøre Holdt for at hvile kunde man ikke paa Grund af Kulden. Man brugte henved 12 Timer om at marchere henved 4 Mil, saa naaede man Oversø. Her kunde man finde noget Læ for Tropperne, og derfor gjordes der et Hvil paa en Timestid, saa fortsattes Marchen til Flensborg, hvor den trofaste danske Befolkning modtog Soldaterne med den største Hjertelighed og gjorde alt, hvad der var muligt for at hjælpe dem.

Fjenden havde faaet Efterretning om Tilbage-toget, og det lykkedes ham at naa Oversø med 5 Batailloner, 3 Eskadroner og 8 Kanoner. Oberst Max Müller stod N. for Byen. Han raadede kun over 4 Batailloner og 2 Kanoner, men desuagtet vilde han forsøge at standse Fjenden. Vore Kanoner blev hurtigt forjagne af Fjendens. Obersten trak sig derfor kæmpende tilbage med Fodfolket. Men overalt, hvor der var Lejlighed dertil, gjorde han Modstand, indtil Fjendens Overmagt tilsidst tvang ham til at gaa tilbage til Flensborg. Det preussiske Generalstabsværk siger om denne Kamp: »Man kan ikke undlade at give det danske Fodfolk det Vidnes-

byrd, at det trods Manglen paa Artilleri og de Anstrængelser, der var gaaet forud for Kampen, sloges med Tapperhed og Udholdenhed.«

Det havde været Overkommandoens Hensigt at lade vore Tropper hvile til den 7. om Morgenen i Flensborg og Byerne i dens Omegn. Men ved Midnat indtraf saa foruroligende Efterretninger, at Overkommandoen maatte lade alarmere og istedenfor at blive i Kvarter maatte Tropperne bivouakere N. for Flensborg.

Den 7. Februar om Morgenen fortsattes Tilbage-toget. Vejrforholdene var uforandrede, og Soldaterne dødtrætte af Mangel paa Hvile og den forudgaaende Anstrængelse. Men desuagtet stræbte alle at følge med, og det var beundringsværdigt, hvad der blev ydet af mange Soldater for at hjælpe deres svage Kamerater. Soldaterne vilde heller ikke efterlade noget, der som Bytte kunde falde i Fjendens Hænder. 2 Feltkanoner, der var kørte i Vejgrøften, fordi Hestene ikke kunde trække dem længere, blev derfor af Soldater af 8. Regiment trukket til Graasten, hvor de fik ny BESPÆNDING. Da det begyndte at mørkne, naaede de forreste Tropper Sønderborg, og inden Midnat var — Besætningen i Sundeved undtagen — Hæren samlet paa Als, men udmattet til det Yderste.

Naar der under en Krig foretages Tilbage-toget af lignende Natur, finder man overalt paa Vejene bortkastede Munderings- og Udrustningssager og Vejgrøfterne fyldte med Soldater, der ikke har haft Kraft nok til at kæmpe mod Anstrængelserne. Men det var ikke Tilfældet ved denne Lejlighed. Hele vort Tab ved Tilbage-toget var henved 400 Mand, og deri er medregnet de Syge paa Lazaretherne, der var blevet efterladte, samt Magasin- og andre Vagter, som ikke var blevet afløste; ja der var Afdelinger,

der kom tilbage, uden at have efterladt en eneste Mand. Tilbagetoget fra Dannevirke er derfor et Æresminde for den danske Soldat og vidner om, i hvilken Grad han er besjælet af Pligttroskab; thi Befalingsmandskabet var for faatalligt til at kunne øve nogen Indflydelse af Betydning; alt kom an paa den enkelte Mands ærlige og redelige Vilje.

Hæren var nu kommen tilbage til Dybbølstillingen. Den skulde forsvares, og det er dette Forsvar, der blev Hovedpunktet i hele Felttoget.

Opriindelig var det foreslaaet, at der skulde anlægges 3 store permanente Forter paa Dybbølbjerg og et paa Broagerland, og Bekostningen var anslaaet til $1\frac{1}{2}$ Million Kroner. Forslaget blev forelagt i 18^{57/58} i Forbindelse med andre Befæstningsforslag, men de store Udgifter, som alle disses Gennemførelse krævede, skræmmede, og saa lod man Tiden gaa unyttet hen til 1861, hvor Udsigterne til en Krig med Tyskland blev mere og mere truende. Men nu var der ikke Tid til at anlægge permanente Værker. Man nøjedes derfor med at anlægge 10 smaa Jordværker paa Dybbølbakke fra Vemmingbund til Alsund, numererede fra I til X, saaledes at Skanse I laa ved Vemmingbund. Disse Skanser kostede kun 150,000 Kroner, og det var jo en meget betydelig Besparelse. Men, hvad der paa denne Maade var bespartet i Penge, maatte vi, da Krigen kom, betale med Blod og Tabet af de 3 Hertugdømmer.

Da vi naaede tilbage, var Dybbølstillingen i en saa ufærdig Tilstand, at Fjenden, hvis han havde benyttet sin store Overmagt til et voldsomt Angreb, inden vore Tropper var kommet til Kræfter, utvivlsomt havde kunnet tvinge os til at rømme Stillingen og gaa tilbage til Als. Men Feltmarskal Wrangel, der førte Overkommandoen, indskrænkede sig til at sende Prins Friedrich Carls Korps ind i Sundeved

og lod sin Hovedstyrke gaa mod den jydsk Grænse.

Prinsen begyndte med at føle sig frem; men, naar han under sine Forsøg kom i Nærheden af Dybbølstillingens Kanoner, fik han en saa varm Modtagelse, at han hurtig kom til Overbevisningen om, at han ikke uden videre kunde foretage en Storm. Der blev derfor levnet os Tid til at sætte hele Stillingen i Forsvarsstand; men det var haardt Arbejde, thi Kulden vedblev uafbrudt, og Tropperne, der var i Sundeved, maatte bivouakere i Sneen, fordi der ikke fandtes Landsbyer, der kunde optage dem. Stemningen blandt Tropperne var dog god, og alle var fast besluttede paa at ville forsvare Stillingen paa bedste Maade.

Fjenden kom hurtig til Overbevisningen om, at han ikke kunde føre Angrebet mod Stillingens højre Fløj. Thi Sundeved løber som bekendt ud i en Spids med Allsund paa den ene og Vemmingbund paa den anden Side. Angreb Fjenden derfor vor højre Fløj, vilde han blive flankeret fra Batterier paa Als. Derfor besluttede han at anlægge Batterier paa Broagerland paa den anden Side af Vemmingbund, thi derfra kunde kan beskyde hele vor Stillings venstre Fløj — Skanserne I—VI — paalangs, ja hans Granater naaede endog helt ud i Allsund. Den 15. Marts om Morgenen var hans Batterier færdige, og samme Dag begyndte han Beskydningen med 26 riflede Kanoner. Vi kunde kun svare derpaa med 4 riflede Kanoner, som var anbragte i Skanse II.

I enhver Skanse maa der være et dækket Opholdssted, i hvilket Besætningen kan opholde sig og finde Hvile. Derfor var der i vore Skanser anlagt Blokhuse, 3: firkantede Bygninger, opførte af pommerske Bjælker og dækkede med et tykt Jordlag. Ved Fjendens Beskydning den 15. Marts, trængte en

Granat ind i Blokhuset i Skanse II og dræbte 1 Officer og 3 Mand. Man tillagde det dog ingen videre Betydning, fordi man tænkte sig, at det skyldtes Mangler ved det anvendte Materiale. Men den 16. trængte en Granat ind i Blokhuset i Skanse I, dræbte 2 Officerer og 19 Underofficerer og Menige samt saarede 1 Officer og 30 Mand. Denne Erfaring førte til, at alle Blokhusene blev opgivne som Opholdssted for Besætningen og fyldte med Jord for at kunne tjene som Traverser. Besætningen maatte saa søge Dækning bag Skanserne ved med Spaden at grave sig Huller ved Gærder eller andre Steder; bag en enkelt Skanse gravedes en Slangegang lige ned i Jorden, i hvilken Mandskabet kunde staa oprejst. Skydningen fra Broagerland øvede vel sin Virkning paa Jordvoldene og Materiellet, men Tabet af Personellet var ikke betydeligt. Der opstilledes nemlig Poster, der kun havde den Opgave at passe paa Broagerbatterierne, og saasomt de saa Glimtet af Skuddet, raabte de: »Fra Broager! Dæk!« Da Lyset forplanter sig langt hurtigere end et Projektil behøver for at gennemløbe Vejen, var man paa denne Maade levnet Tid, saa at man kunde søge Dækning.

Prinsen kom dog snart til Overbevisning om, at Beskydningen fra Broagerland ikke vilde faa os til at opgive Stillingen. Det blev da besluttet at forsøge en Baadovergang fra Ballegaard paa den slesvigske Kyst til Nordlandet paa Als. Derved kunde man erobre Als, og Besætningen i Dybbølstillingen var da afskaaret og fanget. Lykkedes Overgangen ikke, agtede man at foretage en regelmæssig Belejrning ved at angribe Skanserne I til VI. Man begyndte paa Belejringsarbejderne ved at anlægge det, man kalder »første Parallel« α : en Løbegrav, i hvilken Tropperne kunde staa dækket. Den blev anlagt den 31. Marts og laa omtrent 1200 Alen fra vor

Forsvarslinje, desuden blev der anlagt Frontal-batterier.

Beskydningen fra Broagerland var uafbrudt blevet fortsat fra den 15. til den 31. Marts, og Fjenden havde i dette Tidsrum udslynget 4001 Projektiler over vor Stilling. Den 1. April skød Fjenden kun meget lidt — 48 Skud — og den 2. April om Formiddagen skød han slet ikke. Det vakte den største Forbauselse. Under saadanne Forhold plejer man ikke at gaa Tour for at tilfredsstille sin Nysgerrighed; men den Formiddag kom Officererne spadserende fra Sønderborg for at faa at vide, hvad der var Grund til Fjendens Taushed. Men Kl. 2 begyndte en Beskydning med 58 Kanoner fra Flanke og Front, som varede til Kl. henimod 9 Aften, og i det Tidsrum udslyngede Fjenden ikke mindre end 3721 Projektiler — o: næsten lige saa mange som de foregaaende 14 Dage — dels mod Stillingen og dels mod Sønderborg, der blev skudt ibrand. Grunden til Beskydningen var, at Fjenden vilde henlede hele vor Opmærksomhed paa Dybbølstillingen og Sønderborg for at skjule sin virkelige Hensigt, som var at foretage en Overgang fra Ballegaard til Als den 3. April. Baadene og Tropperne var til Stede, Batterierne, der skulde beskyde vore Skibe var færdige, og alt var rede til at foretage Overgangen Kl. 3 om Morgenen. Men saa rejste der sig en nordvestlig Storm, der stadig tiltog i Styrke, og Søen var meget urolig, saa Foretagendet maatte opgives.

Fjenden besluttede nu at fortsætte Belejningsarbejderne. Fra den første Parallel arbejdede han sig frem i Zigzag, saa at Arbejderne bestandig var dækket, og derpaa anlagdes den 2. Parallel, som blev fuldendt den 13. April. Den laa mellem 600 og 700 Alen foran vor Stilling. Samtidig forstærkede Fjenden Batterierne paa Broagerland og Frontalbatteri-

erne, saa at han kunde fortsætte Beskydningen med 108 Kanoner.

Fra den 2. April blev Beskydningen daglig fortsat med stor Heftighed, Fjenden benyttede ikke alene Perkussionsgranater, men ogsaa Bomber og Granater, der sprang, naar Satsen i Brandrøret havde naaet Ladningen, og slyngede Stumper ud til alle Sider. Fjenden benyttede tillige Skrapnels ø: Jernhylstre, der indeholdt Blykugler. De sprang i Luften og slyngede Kuglerne, der gjorde et infernalsk Spektakkel, til alle Sider. Denne Skydning forværrede i højeste Grad Tilstandene for Besætningen. Saalænge Fjenden kun skød fra Broagerland, kunde man formindske Tabene ved uafbrudt Observation paa den tidligere omtalte Maade; men nu blev enhver Observation umuliggjort, og Granatstumperne fandt Vej overalt, saa at man ingensteds i Stillingen kunde sikre sig mod at blive ramt. Besætningen var derfor reduceret til kun at være Kanonføde, der ventede paa Stormen, som skulde komme. Dødstanken var derfor uafbrudt til Stede, og ved Inspiceringen af de Steder, hvor Soldaterne havde søgt Dækning, fandt man dem som oftest læsende i en lille Salmebog, der var blevet uddelt til alle, der ønskede den. Da Færdselen i Terrænet var umulig, kunde man ikke give Soldaterne nogensomhelst Beskæftigelse; man kunde end ikke lade dem tilberede Middagsmad. Det værste var dog de uafbrudte Lemlæstelser, man blev Vidne til. Under Kamp i aaben Mark har man ingen Følelse overfor selv de frygteligste Lemlæstelser, fordi Sind og Tanke er beslaglagt i anden Retning; men her, havde man kun Lemlæstelsen for Øje og led med de Stakler, der blev ramt af Granatstumperne, der tilvejebragte de mest gruopvækkende Saar. Og dog bar Soldaterne alle Lidelserne med den højeste Grad af Taalmodighed og Pligttroskab. Da Fjendens Beskydning havde

ødelagt Skanserne og Løbegravene samt Størstedelen af vore Kanoner, var det ikke at undres over, at der var dem, der mente, at Stillingen burde opgives, og det var blandt andet Tilfældet med 10. Regiment, der bestod af Slesvigere. De sendte da en Deputation til Brigadens andet Regiment (5.), der bestod af Fynboere, og foreslog, at man i Fællig skulde sende en Deputation til Brigadekommandøren for at bede ham virke hen til, at Stillingen blev opgivet. Men Fynboerne svarede, at det vilde de ikke være med til; derimod var de villige til at sende en Deputation til Brigadekommandøren for at bede ham udvirke, at der blev foretaget et stort Udfald for om muligt at forstyrre Fjendens Arbejde. Besætningen maatte blive 4 Døgn i Stillingen, saa gik den tilbage til Als for at hvile i 3 Døgn. Man vil kunne forstaa, at det var som en Slags Befrielse, at Tropperne gik tilbage til Als, men man vil ikke mindre kunne forstaa, at Sindet ikke var let, naar de atter skulde ud i Stillingen. En fransk Oberst og Chef for et Zouavregiment, der besøgte Stillingen, da det gik mod Slutningen, udtalte uforbeholdent til de danske Officerer, han kom i Berøring med, at man ikke fik franske Soldater til atter at rykke ud i Stillingen, naar de først var kommet tilbage til Als.

Vor Overkommando havde den 9. April indberettet til Krigsministeriet, at man maatte forberede Tilbageøget. Men den 11. April fik den til Svar, at det var Regeringens Anskuelse, at »Dybbølstillingen maatte holdes til det Yderste«. Det var noget, alle vi, der var i Dybbølstillingen, gerne vilde være med til, thi vi indsaa, hvor stor politisk Betydning det vilde have, om Stillingen blev holdt, til Konferencen traadte sammen i London for at forhandle om Fred. Men Yderligheden har sin Grænse. Den 14. April førte Krigsministeren en telegrafisk Samtale med

Overkommandoens Stabschef, hvorved han fik fuldstændig Klarhed over, at Tilbagetoget var nær forestaaende. Da Samtalen var endt, spurgte Ministeren, om Stabschefen endnu havde noget at bemærke. Svaret lød, at Overkommandoen maatte have frie Hænder til at handle, som den ansaa for rigtigt. Ministeren svarede: »Overkommandoen har frie Hænder«. Men om Eftermiddagen Kl. 6 modtog Overkommandoen en Depeche, der gik ud paa, at Regeringen fastholdt »sin tidligere Anskuelse om Vigtigheden af at holde Stillingen, selv om deraf skulde resultere forholdsvis betydelige Tab».

General Gerlach, der førte Overkommandoen, var blevet syg den 10. April og kunde derfor ikke ved Selvsyn overbevise sig om Stillingens Beskaffenhed. Den 16. April henvendte General du Plat sig derfor til ham og tilbød at ville overtage Kommandoen og dermed Ansaret, hvis General Gerlach vilde melde sig syg. Det var saa hans Agt at opgive Stillingen den 17. om Aftenen. Men Gerlach afslog at gaa ind derpaa, saavel som paa et nyt Forslag af General du Plat, der gik ud paa at lade den angrebne Fløj trække sig tilbage til en Forsvarslinje — den tilbagetrukne Linje — der laa bagved.

Fjenden havde i Tiden fra den 2. til den 17. April udslynget 59,683 Projektiler mod Stillingen, det bagvedliggende Terræn, Brohovederne og Sønderborg, og derved paaført os et Tab af 21 Officerer og 934 Mand. Heraf faldt 8 Officerer og 280 Mand, Resten blev saaret. Ved denne Beskydning var Skanserne I til VI samt de tilstødende Løbegrave forvandlede til Grushobe — der var Skanser, hvor paa en enkelt Dag 800 Projektiler faldt i og i umiddelbar Nærhed af Skansen — og tilsammen raadede de kun over 16 Kanoner, hvoraf de 4 dog kun kunde gøre ét Skud.

Det havde været Prins Friedrich Carls Hensigt at

foretage Stormen fra 2 Parallet; men Kongen af Preussen havde befalet, at der skulde anlægges en tredie. Den blev færdig den 17. April om Morgenen; dens højre Fløj laa 3—400 Alen og dens venstre 250 Alen fra vor Forsvarslinje. Stormen var bestemt til at skulle udføres den 18. April. Den skulde udføres af 46 Infanteri- og 3 Pionerkompagnier, der dannede 6 Kolonner, som hver havde Nummer efter den Skanse, Kolonnen skulde angribe. For at indøve Angrebet var der paa Broagerland lavet en befæstet Linje med Skanser, Løbegrave og passive Hindringer ganske som vor, hvor Øvelserne foretoges. Angrebskolonnernes samlede Styrke beløb sig til 11,000 Mand, og Prinsens hele Styrke udgjorde 37,000 Mand.

Angrebsfronten — Skanserne I til VI — var den 17. April om Aftenen af os besat med 22. Regiment paa venstre og 2. Regiment paa højre Fløj. Begge Regimenters Styrke udgjorde ialt 2163 Mand. Højre Fløj, 17. og 16. Regiment, talte 2046 Mand, og hele den Styrke, vi havde i Sundeved — disse 4 Regimenter medregnet — udgjorde henved 10,000 Mand.

Natten til den 18. Klokker 4 Morgen begyndte Fjenden en Beskydning, som uafbrudt varede til Kl. 10 Formiddag. I dette Tidsrum udslyngede han 7900 Projektiler over Stillingen og det bagvedliggende Terræn. Vort Tab var betydeligt, men kan ikke angives, da det blev regnet med i Tabet ved Stormen.

Angrebskolonnerne stod rede til Fremrykning, og paa forskellige Steder var der opstillet Musikkorps, der skulde blæse Stormmarch. Kl. 10 F. hørte Beskydningen op, og i samme Nu stormede Kolonnerne frem under Hurra. Mærkeligt nok afsendte Kong Christian ved samme Klokkeslet følgende Telegram til den kommanderende General: »Gud være med min tapre Hær. Sig den, at min Tanke følger den«. Vore Tropper fik ikke Kongens Hilsen; men de viste i Ger-

ningen, at Kongen havde haft Ret til at tale om sin tapre Hær.

Vore 2163 Mand blev angrebne af 11,000 Preussere, det vil sige den femdobbelte Overmagt. Hvis vore Tropper under disse Forhold straks havde trukket sig kæmpende tilbage fra Skanserne og Løbegravene, vilde ingen have haft Ret til at gøre dem Bebrejdelser derfor. Men det er det Beundringsværdige: Hidtil havde Tropperne kun været Kanonføde, nu kunde de faa Lejlighed til at kæmpe, og derfor blev de og optog Kampen, uagtet de vidste, at den var haabløs. At give en Skildring af Kampens Enkeltheder tillader Tiden ikke. Det maa være nok at henvise til, at ved flere af vore Kompagnier faldt $\frac{1}{3}$. Kun et enkelt Kompagnis Kamp skal jeg særlig omtale.

Den længste Løbegrav var imellem Skanse II og III, og den var besat af 3 Kompagnier. Fjendens Stormkolonner No. 2 og No. 3 omgik med en Del af Styrken de Kompagnier, der stod yderst i Løbegravene, og overmandede dem efter en heftig Kamp. Midterkompagniet, der kommanderedes af Kaptajn Otto Traugott Grüner, en Præstesøn fra Roeskilde, var nu tilbage. Om dets Kamp siger Regimentsrapporten, at Kompagniet »blev pludselig angrebet i Ryggen, og det blev nu bogstavelig knust«. Men man skal vanskelig kunne paavise en helt modigere Kamp. Kompagniet talte 141 Hoveder. Kaptajnen faldt, men han laa omgivet af en Hædersvagt paa 52 Faldne og 7 dødeligt Saarede. Blandt de sidstnævnte var svensk Løjtnant Lundgreen. Han havde, da Regimentschefen om Natten inspicerede Løbegravene, udtalt, at det vilde være »roligt« (morsomt), om Fjenden vilde angribe, naar det blev Dag. Han fik sit Ønske opfyldt; men han blev ramt af 11 Kugler, hvoraf de 3 tilvejebragte dødelige Saar, og han døde samme Dag.

Foran Brohovederne stod Brigaden Scharffenberg,

9. og 20. Regiment. Den havde Befaling til, naar Fjenden rykkede frem til Storm, at besætte den tilbagetrukne Linje. Derfor — og ikke som det nu og da fortælles for at gøre et Modstød — rykkede den frem. Men den skulde tilbagelægge 2—3000 Alen, inden den naaede Linjen, og derfor maatte den komme for sent. Fjenden havde derfor allerede erobret saavel Skanserne som Løbegravene paa venstre Fløj og trængte frem over den tilbagetrukne Linie, da Brigaden rykkede frem, og hans Reserver var rykket frem bag Stormkolonnerne. Skønt Kampen saaledes paa Forhaand var haabløs, gik Afdelingerne i Døden med et Heltmod, der maa beundres. Brigadens to højre Fløjkompagnier naaede endog helt frem til Dybbøl Mølle, men den ene Kompagnikommandør faldt, og den anden, der gennem et Vindue sprang ind i den af Preusserne besatte Bygning ved Møllen, blev saaret og fanget. Nu greb Fjendens Reserve ind og tvang Brigaden til at gaa tilbage, og nu benyttede Preusserne deres Bagladegeværer fuldt ud. Af en Styrke paa noget over 2900 Mand mistede Brigaden over 1300 Døde, Saarede og Fangne. En Deling under Løjtnant Vilhelm Dinesen af 9. Regiment kom sidst tilbage. Ved Vejsammenstødet, hvor Aabenraavejen gaar af fra Chausséen til Flensborg, stod General du Plat, der havde ledet Kampen fra dette Sted. Generalen var omgivet af sin Stabschef, Major Ernst Schau og en Adjutant, og Overkommandoens Souschef, Major Rosen, var kommet til. Besætningen paa Stillingens højre Fløj, 16. og 17. Regiment, der var blevet angrebet senere, var efter tapper Modstand kommet tilbage; men endnu kæmpede enkelte Kempagnier i en Kløft, der strækker sig ned mod Allsund. For at hjælpe dem tilbage gav General du Plat Løjtnant Dinesen Befaling til at tage en Stilling V. for Chausséen, og Majorerne Schau og Rosen, der nu var i General-

staben, men som i 1848 havde tjent i Jægerne, tog Del i Kampen for at hjælpe Dinesen. Men, da han blev omgaaet, maatte han gaa tilbage, og begge Majorerne blev dødeligt saarede og fangne. Nu var kun General du Plat og hans Adjutant, Premierløjtnant Nysted, tilbage. Man har fortalt, at General du Plat søgte Døden. Det er næppe rigtigt; men sandt er det, at da han ikke vilde løbe for Fjenden, gik han rolig tilbage. Men han havde kun gjort nogle Skridt, saa fandt han Heltedøden. Jeg nævnte, at Major Ernst Schau blev dødeligt saaret og fanget. Hans Fader, der havde været Oberstløjtnant i Rytteriet, efterlod sig 7 Sønner, der alle blev Militære. Af dem døde en før Treaarskrigen, i denne faldt en, og en døde af Sygdom. Mellem Krigene døde de 2 yngste Sønner, og da Krigen 1864 kom, havde Moderen, der var Enke, kun 2 Sønner tilbage. Den ene var, som omtalt, Major Ernst Schau. Den anden, Emil Schau, var Premierløjtnant og Kompagnikommandør ved 16. Regiment, og han fandt Heltedøden ved Kampen om Kløften. Moderen fik først Efterretning om, at Emil var faldet; saa kom der $\frac{1}{2}$ Time senere Meddelelse om, at Ernst var fanget. Det var den sidste af hendes 7 Sønner, og dog udbød hun: »Saa vil jeg haabe, at han er saaret«. Det var en Moder!

Da vore Tropper naaede tilbage til Brohovederne, opkørte Fjenden 46 Feltkanoner paa Dybbølbjerg, og det kom nu til Kamp mellem dem og Kompagnierne i Brohovederne samt Feltbatterierne, vi lod tage Stilling paa Als. Under denne Kamp blev vore Tropper trukne tilbage til Als, og derpaa blev Broerne over Allsund afbrudte.

Dybbøl var tabt, Regeringens Forlangende var gaaet i sørgelig Opfyldelse, thi vi mistede 107 Officerer, 220 Underofficerer og 4477 Mand Døde, Saarede og Fangne. Men Forsvaret af Dybbølstillingen og

Kampen den 18. April var ikke uden Betydning. Den har i Udlandet skaffet os Navn af den lille tapre Nation, og det er efterhaanden gaaet op for vor Befolkning, at Dybbølstillingens Forsvar hører til de Minder, som skal bevares til de seneste Slægter.

Medens der kæmpedes ved Dybbøl, var der ogsaa blevet kæmpet ved Fredericia. Her var det General Lunding, der saa tappert havde forsvaret Fæstningen i 1849, som atter havde faaet Kommandoen. Fjenden rykkede mod Fæstningen, anlagde Batterier og bombarderede Byen i 2 Dage. Saa opfordrede han Lunding til at overgive Fæstningen. Da Lunding svarede med et Afslag, og Fjenden havde faaet Indtrykket af at staa overfor en viljestærk Modstander, trak han sig tilbage og nøjedes med at observere Fæstningen. At denne saa, uden at være udsat for nogen øjeblikkelig Fare, blev rømmet, skyldtes Regeringens Befaling, og var Lunding en dyb Sorg.

De diplomatiske Forhandlinger var nu førte saa vidt, at Konferencen, der skulde forberede Freden, traadte sammen i London den 25. April. Man begyndte straks at forhandle om en Vaabenstilstand; men den kom først istand den 12. Maj. Vi havde været saa heldige at begynde Felttoget med en Sejr, og denne Udsættelse gav Anledning til, at vi ogsaa kunde slutte det med en Sejr.

Den preussiske Flaade var ikke stor, og den havde vi indestængt ved Swinemünde og Stettin. Derimod havde Østrig besluttet at sende en større Eskadre til Nordsøen. Deraf ankom foreløbig 2 svære Fregatter, der forenede sig med 3 preussiske Kanonbaade. Paa Efterretning herom fik Orlogskaptajn E. Suenson Befaling til med en Eskadre bestaaende af »Niels Juel« (Kommandoskibet), »Jylland« og »Hejmdal« at gaa mod Fjenden.

Den 9. Maj sejlede Suenson langs Slesvigs Vest-

kyst sydpaa og opdagede den fjendtlige Edskadre, der stod nordpaa. Den østrigske Eskadrechef følte sig saa sejrssikker, at han gav Befaling til, at der skulde manøvreres, saaledes at de danske Skibe ikke kunde frelse sig ved at søge ind paa det neutrale Territorium ved Helgoland.

Da Suenson opdagede Fjenden, lod han Sejlene beslaa og Dampen sætte op, samt gav Befaling til, at der skulde skaffes, fordi han ikke vilde, at hans Folk skulde slaas paa en sulten Mave. Efter endt Skafning gav Suenson Signalet »Klart Skib« og kaldte de 2 andre Skibe op paa Bagbordssiden af »Niels Juel«. Fra Vagt-bænken paa dette udtalte han saa med høj og kraftig Røst: »Der har I Østrigerne, Folk! Nu møder vi dem; jeg stoler paa, vi vil kæmpe som vore tapre Kammerater ved Dybbøl«. Svaret var et enstemmigt Hurra. Saa gik det fremad i Kjølvandslinje med »Niels Juel« i Spidsen, og det varede ikke længe, saa begyndte Kampen. Under denne blev Modstanderens Kommandoskib »Schwarzenberg« skudt i Brand og saa ilde tilredt af vore Projektiler, at det var den østrigske Eskadrechef, der for at frelse sit Skib, maatte søge ind paa det neutrale Territorium. Vore Skibe forfulgte; men en Granat, der ramte »Jylland«, bragte dens Styreapparater i Uorden, saa at vi maatte standse. Det var et saa meget større Uheld, som det var det hurtigste af vore tre Skibe. Fjenden mistede 5 Officerer og 96 Mand, og vort Tab var 1 Kadetunderofficer og 68 Mand. Da Kampen var endt, sejlede »Jylland« og »Heimdal« med Matroserne i Ræerne op forbi »Niels Juel«, og idet de passerede dette, udbragte den ældste Officer, Orlogskaptajn Holm, et »Leve Kommandøren!« Det blev besvaret af alle Skibsbesætningerne med et jublende Hurra. Men saa satte Suenson Raaberen for Munden og raabte: »Tak, Kaptajn Holm! Vær klar til at slaas igen!« Det var en

smuk Kamp, der fuldstændigt svarede til vor Flaades stolte Traditioner. Men den blev ikke fornyet, fordi vor Eskadre blev kaldt tilbage.

Konferencen i London skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Det maa være nok at sige, at det var vor Regerings egen Skyld, at vi ikke beholdt den Del af Sønderjylland, der nu sukker under fremmed Aag og længes efter at komme tilbage til det gamle Fædreland.

Jeg skal slutte med at omtale den sidste Kamp der forefaldt i Felttoget. Det var den 3die Juli 1864.

1ste Regiment, der stod i Aalborg, havde sendt et Kompagni paa Strejftog Syd for Byen. Det besluttede at afskære og fange et preussisk Kompagni, der laa i Lundby. Forinden Fremrykningen havde Kommandøren for 1. Regiment, der fulgte Kompagniet, taget det højtidelige, men uovervejede Løfte af Mandskabet, at det, naar det kom til Kamp, vilde angribe Fjenden i Kolonne.

Den preussiske Kompagnichef, der fik Efterretning om, at han var omgaaet, lod sit Kompagni tage Stilling i Udkanten af Lundby bag et Gærde, saaledes at det foran Midten havde en bred Vej, der skraanede opad paa en Strækning af 1000 Alen.

Det var ad denne Vej, vort Kompagni rykkede frem. Fremrykningen skete i Halvdelingskolonne, altsaa med 16 Geledders Dybde. Regimentskommandøren, der var ledsaget af nogle Officerer, var foran; han red op paa en Kæmpehøj, der laa paa Toppen af den Bakke, ved hvis Fod, Preusserne havde Stilling. Da man saa denne, fraraadede flere af Officererne at lade Angrebet foretage i Kolonne; men Regimentskommandøren svarede, at da han havde modtaget Mandskabets højtidelige Løfte, vilde det være svækkende for Disciplinen, om det ikke blev indfriet. Han lod derfor blæse «Gaa paa» og under Hurra løb Kompagniet ned ad Vejen mod den fjendtlige Stilling. Paa 300 Alen gav

Preusserne den første Salve; men uden at ændse Tabene fortsatte vore Soldater Løbet, saa fik de den anden Salve paa 200, og endelig den tredie Salve paa 100 Alen. Først nu standsede Kompagniet, og de, der endnu var tilbage, faldt enten ned, og begyndte at skyde, eller søgte til Siden af Vejen for at undgaa Fjendens Ild. Det Hele havde været 2 Minutter, og i dette Tidsrum mistede vort Kompagni 3 Officerer, 4 Underofficerer og 91 Mand, hvorimod Fjendens Tab kun var 3 Mand. Hvor maa man dog ikke beundre det Heltmod, hvormed vore Soldater gik i Døden for at indfri et Løfte, der aldrig burde have været forlangt af dem.

Naar man nu vil se tilbage paa disse Exempler, som jeg har draget frem, saa er den Tapperhed, Pligt-troskab og Offerberedvillighed, som Soldaten viste, Lyspunkter, der straalere gennem Sorgen over Krigens Resultat — Sønderjyllands Tab — som vidner om, at Landsoldaten fra 1864 i fuldeste Maal fortjener, og at der ogsaa om ham siges: «Sit Løfte har han holdt». Man vil tillige komme til Erkendelsen, at der ikke i Krigsbegivenhederne fra 1864 ligger noget, der kan tages til Indtægt for Selvopgivelse. Men Erfaringerne fra 1864 skal netop lære os, at hvis vi havde været rustede, saaledes som vi kunde og burde have været det, var Krigen maaske undgaaet; men, selv om den var kommet, var Resultatet i intet Tilfælde blevet Tabet af Sønderjylland.

Vort Land er nu blevet saa lille, at det ikke kan taale at miste mere, hvis det overhovedet skal vedblive at bestaa som Stat.

Hvad skal vi da gøre for at bevare vort Land? Svaret bør lyde: «Jeg vil værge mit Land!» Men dette Svar maa forstaas paa rette Maade.

Enhver, der med Troskab udfylder sin Livsgerning, denne være ophøjet eller ringe, Kongegerning eller

Arbejde som Daglønner, udfører et Arbejde i Fædrelandets Tjeneste; thi det er den samlede Sum af dette Fællesarbejde, der for Udlandet skal staa som Vidnesbyrd om, at vi vil hævde vor Plads i Kulturstaternes Række, og derfor vil man respektere os. Men vi maa ogsaa have et militært Forsvar, og det kan ikke være for stærkt; thi jo stærkere det er, jo mere bliver man nødt til at regne med os, og jo mere vil man betænke sig paa at angribe os. Vi kan skabe et saadant Forsvar, om vi vil det, saa at vi ikke behøver at leve af Tysklands Naade.

Og nu et Ord til den Ungdom, der her er til Stede, thi hvor Ungdommen er, der er Fremtiden.

Vil I værne eders Land, saa benyt med Flid den Vejledning, der gives Eder i Skolen, saa at I med Troskab kan udføre den Livsgerning, I kommer ind i, naar Skolen er endt. Og lær i Skolen som i Hjemmet den Fædrelandskærlighed, der ikke betænker sig paa at bringe Livet som Offer, hvis det kræves gennen Forsvaret. Men vær tillige besjælet af den rette Ærgerrighed. Den bestaar ikke i at sparke alle til Side og trænge sig frem for at opnaa Førerstillinger. Kun den bør være Fører, der ikke selv melder sig, men løftes paa Skjold af dem, der har Tilid og Tro til ham. Men den Ærgerrighed, I skal være besjælede af, skal søge sin Tilfredsstillelse i at være med i den Fylkning, der gaar frem under Dannebrog, hvad enten han saa er i de forreste eller i de bageste Rækker.

Gid disse Følelser maa besjæle enhver af Eder, naar I forlader Skolen, thi saa har I Ret til at sige:

Jeg vil væрге mit Land!

Skoleefterretninger.

DEN 7. Februar d. A. mistede Skolen ved en brat og
duventet Død en af sine gamle og trofaste Lærere,
Forfatteren *Aug. Fjelstrup*. -- Hr. Fjelstrup var en
god Mand, en flittig, pligtopfyldende og tjenstvillig Mand.
Han havde samlet sig en udstrakt Viden paa mange
forskellige Omraader, og det var ham stedse en Glæde
ud fra denne at yde sin Bistand, naar nogen søgte hans
Hjælp. — Han tænkte altid venligt om sine Disciple og
sine Medarbejdere, og vi holdt alle af ham. Vi savner
ham og bevarer ham i taknemmeligt Minde.

I Overensstemmelse med det af Ministeriet meddelte Skema afholdtes Skolens Eksamen i 1913 paa de dertil bestemte Dage. Opgaverne til de skriftlige Prøver var følgende:

1. Studentereksamen i Juni—Juli 1913.

a) Fælles for begge Linier.

Dansk Stil.

Sokrates for Domstolen.

Eller:

Nervesystemet og dets Betydning for den menneskelige Organisme.

Eller:

Englands politiske og økonomiske Forhold i vore Dage.

b) Særlig for den nysproglige Linie.

1. Oversættelse fra Dansk til Tysk. (Hovedfag.)

En ung engelsk Greve, der var ansat ved det engelske Gesandtskab i Berlin, oplevede engang paa en lille tysk Grænsestation en lystig Historie, som han senere selv har fortalt. Han var paa Rejse fra London til Berlin, og paa Grænsen var Toldundersøgelsen særlig streng. Toldembedsmændene pakkede saaledes Grevens Kufferter helt ud og vilde derpaa fjerne sig. Greven sagde imidlertid til en af dem: »Vær saa venlig at pakke mine Kufferter igen«; men Toldembedsmanden var i daarligt *Humør*¹ og forklarede den fremmede Herre, at det vel var hans Pligt at undersøge Bagagen, men ikke at pakke den sammen igen. »*Vel*»², svarede Greven, »saa bliver

jeg her, indtil De igen har pakket mine Kufferter; vil De imidlertid have den Godhed at give mig en *Telegram-blanket*³. Dette Ønske opfyldes, og Greven skriver følgende Telegram: »Fyrst Bismarck, Berlin. (Jeg) beklager imorgen ikke at kunne komme til Frokost. (Jeg) bliver opholdt her paa ubestemt Tid.« Den selvbevidste Toldembedsmand ændrede Holdning som ved et Trylleord. Tre Minutter efter var Grevens Kufferter pakkede, og Rigskanslerens Ven forlod i værdig Ro Toldkontoret.

1) Laune. 2) schön. 3) das Telegrammformular.

2. Engelsk Genfortælling.. (Bifag.)

Deceiving Wellington.

“I got awfully taken in on one occasion”, related the Duke of Wellington. “The troops had taken to plundering, and it was necessary to stop it, so I issued an order announcing that the first man taken in the act should be hanged immediately. One day, just as we were sitting down to dinner, three men were brought to the door of the tent. The case against them was quite clear, and I had only to say that they should be taken away and hanged in some place where they might be seen by the whole army in its march next day. I had a good many guests with me on that occasion. They seemed dreadfully shocked, and could not eat their dinner. I did not like it myself, but, as I told them, I had no time to indulge my feelings; I must do my duty. Well, the dinner went off rather gravely; and next morning, sure enough, three men in uniform were seen hanging from the branches of a tree close to the highroad. It was a terrible example, and produced the desired effect; there was no more plundering. Some months afterwards, I learned that my officers had hung up three men that had just died in the hospital and let the three culprits return to their regiments. At first I was very angry;

but as I had no wish to take the poor fellows' lives and only wanted the example, and as the example had had the desired effect, my anger soon died out, and I own that I am very glad now that the three lives were spared".

c) Særlig for den matematisk-naturvidenskabelige Linie.

1. Matematiske Opgaver I.

1. Bevis, at en ret Linie, der staar vinkelret paa to hinanden skærende Linier i en Plan, er vinkelret paa en vilkaarlig tredje Linie i Planen.

2. Et Laan paa 25 000 Kr. til 4 pCt. p. a. skal tilbagebetales derved, at der aarligt i 40 Aar, første Gang 1 Aar efter Laanets Stiftelse, betales den samme Sum, som indbefatter baade Renter og Afdrag. Hvor stor maa denne Sum være? Hvor stor er Retsgælden efter 25 Aars Forløb? Hvor meget af den Sum, der betales næste Aar, er Renter, og hvor meget Afdrag?

3. Paa en Parabels Akse ligger to Punkter lige langt fra Brændpunktet. Vis, at Differensen mellem disse Punktets Afstande fra en vilkaarlig Parabeltangente multipliceret med Brændpunktets Afstand fra samme Tangent er konstant.

2. Matematiske Opgaver II A.

(For Dimittender, der har læst Infinitesimalregning.)

1. I et retvinklet Koordinatsystem er givet Kurverne

$$\begin{aligned}x - y &= 1, \\y^2 - 2(x + y) + 6 &= 0, \\x^2 - 2(x + 2y) + 5 &= 0.\end{aligned}$$

Bestem Koordinaterne til deres Skæringspunkter, og angiv den geometriske Betydning af det fundne Resultat.

2. Bevis, at dersom x , y og z danner en Differensrække, saa danner ogsaa de tre Størrelser

$$y^2 + yx + x^2, \quad x^2 + xz + z^2, \quad z^2 + zy + y^2$$

en Differensrække.

3. Find Figuren af den Kurve, som bestemmes ved Ligningen

$$y = x^2 - x^3$$

i et retvinklet Koordinatsystem, og find Ligningerne for de Tangenter, der gaar igennem Begyndelsespunktet.

2. Realeksamen i Juni—Juli 1913.

1. Dansk Stil.

Fortæl om Post, Telegraf og Telefon og om den forskellige Nytte, vi har af dem.

2. Regning og Matematik.

1. Naar Hvede i Odessa koster 135 Kopek pr. Pud, hvad bliver da den tilsvarende Pris i Kr. og Øre pr. 100 kg?

$$1 \text{ Pud} = 16,38 \text{ kg}; \quad 1 \text{ Rubel} = 100 \text{ Kopek} = 2,165 \text{ M}; \\ 112,50 \text{ M} = 100 \text{ Kr.}$$

2. I en Differensrække er 1ste Led = 6 Øre, sidste Led = 14 Kr. 40 Øre, Summen af alle Leddene = 1735 Kr. 20 Øre. Find Leddenes Antal, Differensen, 6te Led, 36te Led, 100de Led og 239te Led samt det Led, der er nærmest større end 2 Kr., og dette Leds Nummer i Rækken.

3. Den 1. Januar 1903 begynder A en Forretning med en Driftskapital paa 8340 Kr. Den 1. Juli 1904 indtræder B som Deltager med 7860 Kr., og den 1. Januar 1906 C med 12500 Kr.

Den 1. Juli 1913 sælges Forretningen for 60000 Kr. Heraf faar først hver af Deltagerne sin indskudte Kapital med Renter og Renters Renter til Salgsdagen, beregnede efter 3 pCt. halvaarligt. Resten deles derefter mellem

dem i Forhold til de indskudte Kapitaler uden Renter.
Hvor meget faar da hver af dem i alt?

3. Mellemskoleeksamen i Juni—Juli 1913.

1. Dansk Stil.

Fortæl om et Dyr, som du selv kender.

Eller:

Fortæl om et Dyr, som du har lært om.

Desuden en Genfortællingsstil.

2. Regning.

1. Et Gasværk sælger i et Aar 2411544 m³ Gas for 12 Øre pr. m³, 5039 t Kokes for i alt 101031,95 Kr. og Tjære til 3,37 Kr. pr. hl. for 14393,27 Kr. Der spørges:

- 1) Hvor meget har Gassalget indbragt i alt?
- 2) Hvad koster 1 t Kokes?
- 3) Hvor mange hl Tjære er der solgt?
- 4) Hvor stort er Aarets Overskud, naar dette udgør $9\frac{7}{8}$ pCt. af den samlede Salgssum?

2. En Mand arver 15928 Kr. efter sin Fader; i Arveafgift fragaar $2\frac{1}{4}$ pCt. og til andre Omkostninger $1\frac{3}{8}$ pCt. af Arven. Det Beløb, der derefter tilkommer ham, faar han udbetalt 1 Maaned før Terminen, og han køber straks sytten 3 pCt.'s Statsobligationer (med vedhængende Rentekuponer) à 1000 Kr. til Kurs 87; Kurtagen er 0,1 pCt. af Obligationernes Kursværdi. Hvor meget bliver der da til Rest af Arven?

3. Matematik.

1. Konstruer en Trekant ABC , hvor $\angle B = 60^\circ$, $\angle C = 75^\circ$ og Højden AH er lig med et givet Linie-stykke k . Konstruer dernæst et Rektangel, hvis Areal er lig med den fundne Trekants, og hvis ene Side er $\frac{2}{3} k$.

2. Find x og y af Ligningerne

$$\frac{8x - 1}{1,5 - g} = -11 \quad \text{og} \quad \frac{7y + 0,3}{2x + 0,3} = -6.$$

I Bedømmelsen af Prøverne deltog som af Ministeriet beskikkede Censorer:

Ved Studentereksamen.

- I Dansk: Hr. cand. mag. Asmund.
- skriftlig Engelsk: Hr. Rektor Bruun.
- mundtlig Engelsk (ns. Afd.): Hr. cand. mag. Kaalund-Jørgensen.
- Tysk: Hr. Adjunkt Rahr.
- Historie: Hr. Magister Axel Hansen.
- Fysik med Astronomi: } Hr. Adjunkt Sundorph.
- Kemi: }
- Matematik (m. Afd.): Hr. cand. mag. Josefsen.

Ved Realeksamen.

- I skriftlig Dansk: Hr. cand. mag. Asmund.
- Tysk: Hr. Adjunkt Rahr.
- skriftlig Regning og Matematik: Hr. Rektor, Dr. phil. S. A. Christensen.
- Naturlære: Hr. Adjunkt Sundorph.
- Naturhistorie: Hr. mag. scient. A. Ditlevsen.

Ved Mellemskoleeksamen.

- I skriftlig Dansk: Hr. cand. mag. Asmund.
- Geografi: Hr. mag. scient. A. Ditlevsen.
- Regning og Matematik: Hr. Rektor, Dr. phil. S. A. Christensen.

Følgende Elever bestod:

Studentereksamen.

Baden, A. N., Søn af Hr. Bogbindermester B.
 Christens, Aa., Søn af Hr. Bankkasserer C.
 Foss, H. V., Søn af Hr. Lods F.
 Grieg, S. J., Søn af afd. Bogtrykker G.
 Hede, J. J. C., Søn af Hr. Overretssagfører H.
 Hofman-Bang, J. G., Søn af Hr. Toldkontrolør H.-B.
 Hove, E. A., Søn af Hr. Postekspedient H.
 Kock, S., Søn af afd. Fuldmægtig K.
 Kruse, H., Søn af Hr. Læge K.
 Laursen, Aa. C. S. B., Søn af Hr. kgl. Bileber L.
 Lund, E. L. P., Søn af Hr. Postmester L.
 Malmstrøm, P., Søn af Hr. Handelsrejsende M.
 Nehm, T. R. S., Søn af Hr. Kommuelærer N.
 Petersen, E. E., Søn af Hr. Pakhusforvalter P.
 Petersen, K. P., Søn af Hr. Møbelfabrikant P.
 Physant, H., Søn af Hr. Skolebestyrer Ph.
 Rasmussen, T. N. J. G., Søn af afd. Koffardikaptajn R.
 Soldath, P. C., Søn af Hr. Hørkræmmer S.
 Steiness, V. J., Søn af Hr. Maskinmester S.
 Søbjerger, C. A. S., Søn af Hr. Politibetjent S.
 Zangenberg, E. F. G., Søn af Hr. Viceinspektør Z.

Realeksamen.

Andersen, H. V., Søn af Hr. Revisor A.
 Asmussen, K., Søn af Hr. Forretningsfører A.
 Bentzen, R. J., Søn af Hr. Grosserer B.
 Bøckmann, P. H., Søn af Hr. Fabrikant B.
 Emil, P., Søn af Hr. Købmand E.
 Eriksen, S. S. V., Søn af Hr. Glarmester E.
 Folkmann, E. G., Søn af Hr. Grosserer F.
 Hammer, T., Søn af Hr. Tømmerhandler H.
 Hansen, N. C., Søn af Hr. Brødhandler H.

Hansen, N. J., Søn af Hr. Arbejdsmand H.
Hylén, F. H., Søn af Hr. Maskinarbejder H.
Jensen, G. P., Søn af Hr. Detailhandler J.
Jensen, J. S., Søn af Hr. Grosserer J.
Jørgensen, A. S., Søn af afd. Maskinarbejder J.
Laursen, C. J., Søn af Hr. kgl. Bileber L.
Ludvigsen, K. Aa., Søn af Hr. Grosserer L.
Nielsen, K. Aa., Søn af Hr. Handelsagent N.
Nielsen, P. R., Søn af Hr. Arbejdsmand N.
Qvortrup, H. C. F., Søn af afd. Fuldmægtig Q.
Smith, K. P., Søn af Hr. Grosserer S.
Thorsen, O. J. V., Søn af Hr. Skibsfører T.
Ursin, P. M., Søn af afd. Ingeniør U.

Mellemskoleeksamen bestodes af 36 Elever.

Realeksamen i Juni—Juli 1913.

	Skriftlig Dansk.		Mundtlig Dansk.		Engelsk.		Fransk.		Skriftlig Regning og Matematik.		Mundtlig Regning og Matematik.		Naturfæ.		Historie.		Geograf.		Naturhistorie.		Løgsensøvelser.		Orden med skr. Arb.		Points *).		Kvotient.		Tysk **).		Skrivning **).	
	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.	Ek.	Ak.		
Andersen, H. V.	5	5	5	5	4	"	4	4	"	4	5	3	"	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	107	4,46	4	4	6	6			
Asmussen, K.	4	5	3	4	3	"	3	2	"	3	6	5	"	4	6	5	3	4	4	5	5	5	94	3,92	4	3	6	5				
Bentzen, R. J.	4	4	4	5	4	"	5	4	"	4	4	4	"	5	5	6	4	5	5	5	5	5	109	4,54	4	4	6	6				
Böckmann, P. H.	5	5	4	5	4	"	4	2	"	4	5	5	"	5	6	6	4	6	6	5	5	5	112	4,67	3	4	6	5				
Emil, P.	5	5	6	5	5	"	5	5	"	5	6	5	"	6	6	6	6	6	6	6	6	6	132	5,50	4	4	6	6				
Eriksen, S. S. V.	6	6	6	6	6	"	6	5	"	5	6	6	"	6	6	6	6	6	6	6	6	6	140	5,83	5	5	6	6				
Folkmann, E. G.	5	4	5	5	4	"	4	5	"	5	6	4	"	4	5	5	4	5	5	6	6	6	115	4,79	4	4	6	6				
Hammer, T.	4	3	4	3	4	"	4	4	"	4	4	4	"	5	4	5	4	4	5	5	5	5	101	4,21	2	3	6	6				
Hansen, N. C.	6	5	6	6	5	"	6	6	"	5	6	5	"	6	6	6	6	6	6	5	6	6	137	5,71	5	5	6	6				
Hansen, N. J.	6	5	6	6	6	"	6	6	"	6	6	6	"	6	6	6	6	6	6	6	6	6	143	5,96	5	5	6	6				
Hylén, F. H.	6	6	6	6	5	"	6	6	"	6	6	4	"	5	6	6	6	6	6	6	6	6	139	5,79	5	5	6	6				
Jensen, G. P.	5	6	6	5	5	"	5	6	"	5	5	5	"	5	6	6	5	6	5	6	5	6	129	5,38	5	5	6	6				
Jensen, J. S.	4	5	4	4	4	"	4	4	"	4	6	4	"	4	6	5	6	4	5	5	5	5	108	4,50	4	3	6	6				
Jørgensen, A. S.	4	5	4	6	5	"	4	0	"	4	6	4	"	5	6	5	4	5	6	5	5	5	106	4,42	4	4	6	6				
Laursen, C. J.	3	4	4	4	4	"	4	5	"	5	5	5	"	4	6	5	5	4	6	5	4	6	5	110	4,58	4	4	6	6			
Ludvigsen, K. Aa.	4	6	5	6	5	"	5	5	"	5	6	4	"	5	6	6	5	5	5	5	6	6	124	5,17	4	5	6	6				
Nielsen, K. Aa.	4	4	4	5	4	"	4	4	"	4	3	5	"	4	6	5	5	4	6	5	4	6	5	107	4,47	5	4	6	6			
Nielsen, P. R.	6	5	5	6	5	"	5	5	"	4	6	5	"	5	6	6	6	6	6	6	6	6	130	5,42	5	5	6	6				
Qvortrup, H. C. F.	5	5	6	6	5	"	5	5	"	5	5	5	"	5	6	6	6	6	6	5	6	6	128	5,33	5	5	6	6				
Smith, K. P.	4	4	4	4	4	"	3	3	"	5	4	3	"	3	6	4	4	4	5	6	6	6	99	4,13	3	3	6	6				
Thorsen, O. J. V.	3	4	4	4	4	"	4	3	"	4	5	5	"	4	6	5	6	5	6	5	6	5	106	4,42	4	4	6	6				
Ursin, P. M.	3	3	3	4	4	"	3	4	"	3	4	3	"	3	5	5	5	4	5	4	5	4	90	3,75	3	3	5	4				

*) I de Fag, hvor der kun findes een Karakter, Eksamenkarakter (Ek.) eller Aarskarakter (Ak.), regnes denne dobbelt.

**) Er ikke medregnet i Points eller Kvotient.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

Fagene.	III G s.	III G m.	II G s.	II G m.	I G s.	I G m.	R.	IV M.	III M.	II M.	I M.	5 F.	4 F.	3 F.	2 F.	1 F.
Religion	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Dansk, Oldnordisk og Svensk	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	6	7	7	7	7
Engelsk	5	2	5	2	5	2	4	3	3	3	4	4	"	"	"	"
Tysk	4	"	4	"	4	"	4	4	4	5	"	"	"	"	"	"
Fransk	4	4	4	4	3	3	4	4	"	"	"	"	"	"	"	"
Latin	3	"	4	"	5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Oldtidskundskab . .	1	1	1	1	1	1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Historie	4	4	3	3	3	3	2	2	3	2	3	1	1	1	1	2
Geografi	"	"	"	"	"	"	2	2	2	2	2	2	2	2	1	"
Naturhistorie	"	"	"	"	"	"	2	2	2	2	2	2	1	"	"	"
Naturfag	2	2	2	3	2	3	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
Naturlære	"	6	"	6	"	6	2	2	2	2	2	"	"	"	"	"
Matematik og Reg- ning	2	6	2	6	2	6	6	6	6	5	4	4	5	5	5	4
Skrivning	"	"	"	"	"	"	1	"	1	1	2	4	4	4	4	4
Tegning	"	"	"	"	"	"	"	"	1	2	2	2	2	"	"	"
Iagttagelsesunder- visning	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2	2
Sang	1	1	1	1	1	1	"	"	1	2	1	1	2	2	1	1
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
Ialt	35*)	35*)	35*)	35*)	35*)	34*)	36	34	35	36	33	32	29	26	26	25

*) Desuden som Regel en ugentlig Time i Korsang sammen med III M., II M. og I M.

Aarets Arbejde.

1ste Forberedelsesklasse.

Religion. Begyndelsen af det gamle Testamente til Jakobs Død og enkelte Salmer.

Dansk og Iagttagelsesundervisning. J. Krohns Bog stavet og læst igennem; Indholdet er forklaret Eleverne og gengivet af disse. Flere Smaavers lærte udenad. Daglige Staveøvelser. — For Eleverne er oplæst H. C. Andersens Eventyr o. s. v. — Iagttagelsesundervisning: Aarstider, Maaneder, Dage, Foraarsblomster, Uret o. s. v.

Historie. Fortalt og genfortalt om de danske Sagnkonger, fortalt lidt om det daglige Liv i Norden paa denne Tid samt vist en Del Billeder.

Regning. Tallæsning; Addition og Subtraktion med hele Tal. Øvelser saavel i Hoved- som i Tavleregning.

Skrivning. Begyndelsesgrundene indøvet paa Smaatavlerne.

2den Forberedelsesklasse.

Religion. Det gamle Testamente til Moses Død. (Uden Bog). Nogle Salmer.

Dansk og Iagttagelsesundervisning. Efter Slomanns Læsebog I læst og genfortalt hundrede Sider. Flere Vers lært udenad. — Afskrivning af en lille let Diktatstil, afvekslende hver Uge („Skriftlig Dansk“). — Daglige Staveøvelser. — Oplæst for Eleverne H. C. Andersens Eventyr og Robinson Krusoe. — Iagttagelsesundervisning: Uret, Maaneder, Aarstider o. s. v., Farver, Foraarsblomster, Træer o. s. v.

Historie. Fortalt om Nordboernes Kultur i Oldtiden, de vigtigste Myter og Sagnhistorie.

Geografi. De forskellige Verdensdele, Verdenshave, Lande og Hovedstæder i Evropa samt det meste af Danmark gennemgaaet. Særlig Forklaring af København (Hjemstavnslære).

Regning. Addition og Subtraktion repeteret, endvidere Multiplikation med hele Tal. Øvelser saavel i Hoved- som i Tavleregning.

Skrivning. Efter Forskrift paa Tavlen og i Stremmes Skrivebøger.

3die Forberedelsesklasse.

Religion. Det gamle Testamente fra Kongetiden. (Uden Bog). Nogle Salmer.

Dansk. Efter Slomanns Læsebog I de sidste hundrede Sider læst og genfortalt. Daglige Staveøvelser efter »Skriftlig Dansk«. Flere Vers lært udenad. 2 ugentlige Stile, skiftevis Diktat og Afskrivning (»Skriftlig Dansk«). Oplæst for Eleverne: Robinson Krusoe, enkelte Rejsebeskrivelser og Eventyr o. s. v.

Historie. Gennemgaaet Danmarks Historie fra Aar 800 indtil Valdemar Sejrs Død.

Geografi. Fra Danmark til de britiske Øer efter C. C. Christensens lille Geografi.

Regning. Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division med benævnte Tal. Den lille Tabel.

Skrivning. Efter Forskrift paa Tavlen og i Stremmes Skrivebøger.

4de Forberedelsesklasse.

Religion. Efter Balslevs Bibelhistorie: Læst Jesu Liv og Undergerninger samt nogle Lignelser. Fadervor og Budene. Nogle Salmer.

Dansk. Slomanns Læsebog II oplæst og flere Historier genfortalt. Boysens Retskrivningsøvelser: Stk. 100—220. Flere Digte lært udenad. Læst for Eleverne: Den

lille Hornblæser o. s. v. 2 ugentlige Diktatstile. Grammatik: Ordklasserne.

Historie. Fra Valdemar Sejrs Død til Enevældens Indførelse efter J. Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie.

Geografi. Efter C. C. Christensens lille Geografi: Fra de britiske Øer og Europa ud.

Naturhistorie. Krybdyr, Padder og Fisk er gennemgaaet uden Bog.

Regning. De fire Regningsarter med benævnte Tal. Det metriske System. Intet skriftligt Hjemmearbejde.

Skrivning. Øvelse efter Forskrift og efter Stremmes Bøger.

Tegning i Bog af Figurer efter Fortegning. Maaleøvelser.

5te Forberedelsesklasse.

Religion. Luthers lille Katekismus: De tre Trosartikler. Balslevs Bibelhistorie: Det gamle Testamente fra Kongetiden, det nye Testamente fra Jesu Lignelser til Kirkens Historie. Nogle Salmer.

Dansk. Oplæsning og Genfortælling efter Slomanns Læsebog III, Grammatik efter Langes Sproglære, Indøvelse af Ordklasserne og Sætningsbygning mundtlig paa Klasetavlen. Nogle Digte lært udenad. Stil hver Uge efter Boysens Retskrivningsøvelse. Nogle Smaafortællinger af Walter Christmas og Samuel W. Baker læst af Eleverne.

Engelsk. Engelsk Begynderbog af Jespersen og Sarauw, S. 1—67.

Historie. Danmarks Historie fra 1660.

Geografi. C. C. Christensens lille Geografi: Asien, Afrika, Amerika og Australien.

Naturhistorie. Uden Benyttelse af Bog er gennemgaaet i Zoologi: Leddyr og Bløddyr og i Botanik: Plantens forskellige Dele samt vore vigtigste Nytteplanter.

Regning. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen 5. Hæfte. Intet skriftligt Hjemmearbejde, men udelukkende mundtlig Regning til Dels ved Hjælp af den store Tavle.

Skrivning. Efter Forskrift i Bogen og i Stremmes Bøger.

Tegning. Efter Fortegninger og med kulørte Kridt-farver.

I. Mellemskoleklasse.

Religion. Lehmanns Bibelbog: Fra Josefs Historie til Kongernes Bog. Endvidere udvalgte Stykker af det nye Testamente. Nogle Salmer.

Dansk. Oplæsning og Genfortælling efter Langes Læsestykker for I. Mellemskoleklasse. Grammatik efter Langes Sproglære; særlig er indøvet Sætningsanalysens og Tegnsætningens Begyndelsesgrunde, dels paa Klasetavlen, dels efter Sproglæren. Stil hver Uge, Diktat eller Genfortælling, skrevet paa Skolen. Nogle Digte lært udenad. En Del Smaaforetællinger af Walter Christmas, K. K. Kristensen o. fl. a. læst af Eleverne.

Engelsk. Engelsk Begynderbog af Jespersen og Sarauw, S. 68—107. Engelsk Læsebog for Mellemskolens lavere Klasser af Jespersen og Sarauw, S. 1—20. Jespersen: Engelsk Begyndergrammatik.

Historie. L. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen I: Oldtiden samt af Middelalderen til Norden i den hedenske Tid.

Geografi. C. C. Christensens Geografi for Mellemskolen I: Forfra til Alperne.

Naturhistorie. Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen I: Pattedyr og Fugle til Klatrefugle. Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen I.

Naturlære. Sundorps Naturlære for Mellemskolen I. til Magnetismen.

Regning. Alb. Svendsens Regnebog for Mellem-skolen I: De fire Regningsarter med almindelig Brøk og Decimalbrøk. Et Sæt Hjemmeopgaver ugentlig.

Skrivning. Efter Forskrift og i Stremmes Bøger.

Geometrisk Tegning. Der er lagt Vægt paa at indøve de elementæreste Begreber og Betegnelser i Geometrien samtidig med, at der er tegnet Figurer til en Del Sætninger og Konstruktioner. Wüstenbergs geometriske Tegneblok, 1. Dels 1. Blok, er benyttet.

Frihaandstegning efter store Fortegninger og Klodser.

II. Mellemskoleklasse.

Religion. Ny Testamente: Marcus Evangelium. Lehmanns Bibelbog: Fra 1. Samuels Bog til Profeten Esaias. 2den Trosartikel. Nogle Salmer.

Dansk. Oplæsning og Genfortælling efter Langes Læsestykker for II. Mellemskoleklasse. Enkelte Digte lært udenad. Analyse efter «Skriftlig Dansk» af Smith og Lange. Hver Uge Stil paa Skolen, skiftevis Diktat og Genfortælling. A-Klassen: Læst af Eleverne Walter Christmas: Peder Most. — B-Klassen: Læst for eller af Eleverne 1. og 2. Del af Ingemann: Landsbybørnene.

Engelsk. Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog II, S. 32—110 med Forbigaaelser. The Story of a Donkey, S. 3—27. Jespersen: Engelsk Begyndergrammatik.

Tysk: Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellemskolen, S. 1—77.

Historie. L. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen I: Middelalderen fra Angelsakser og Normanner Bogen ud.

Geografi. C. C. Christensens Geografi for Mellemskolen I: Fra Alperne Bogen ud.

Naturhistorie. Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen I: Fra Fugle og Bogen ud. Balslev og Si-

monsen: Botanik for Mellemskolen II. Plantebestemmelse efter Rasmussen og Simonsen: Lille Flora.

Naturlære. Rasmussen og Simonsen: Kemi for Mellemskolen.

Matematik og Regning. Julius Petersens Geometri for Mellemskolen ved C. Hansen: §§ 1—60. Alb. Svendsens Regnebog for Mellemskolen I: §§ 11—11. Procentregning paabegyndt. Af og til Hjemmeregning.

Skrivning. Efter Forskrift i Bog eller paa Klasse-
tavlen, desuden Afskrift efter den danske Læsebog.

Tegning. Frihaandstegning efter Fortegninger, Klodser, fritstaaende Genstande, Vaser etc.

III. Mellemskoleklasse A. og B.

Religion. Ny Testamente: Apostlenes Gerninger. A-Klassen: Lehmanns Bibelbog: De smaa Profeter. B-Klassen: Lehmanns Bibelbog: Profeten Esaias. Begge Afd.: 3. Trosartikel. Nogle Salmer.

Dansk. A-Klassen: Oplæsning efter Langes Læsestykker for III. Mellemskoleklasse; Sætningsanalyse efter sammes Grammatik, efter Kallerup samt Bæks 50 Paragraffer. Diktatstile og Hjemmestile. Endvidere er læst: Hertz: Sparekassen, Holberg: Den pantsatte Bondedreng. B-Klassen: Oplæsning og Genfortælling efter Langes Læsestykker for III. Mellemskoleklasse. Analyse efter «Skriftlig Dansk» af Smith og Lange. Grammatik efter Bæks 50 Paragraffer. Nordisk Mytologi efter Sig. Müller. Svensk efter P. Christensens Læsebog, 30 Sider. Hjemmestil hveranden Uge, skiftevis Genfortælling og Fristil. Endvidere læst H. C. Andersen: Billedbog uden Billeder samt et Par af Hostrups Komedier.

Engelsk. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, 1—11, 15—43. Wood: Six Famous Stories From English History. Jespersen: Engelsk Begyndergrammatik.

Tysk. Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for

Mellemskolen, S. 77—128; samme: Tysk Læsebog for Mellemskolen, S. 3—20. Det vigtigste af Formlæren repeteret efter Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. Mundtlig og en Gang om Ugen skriftlig Stil efter Kaper: Tyske Stiløvelser for Forberedelses- og Folkeskoler og for Mellemskolen.

Historie. L. Schmidts Lærebog i Historie for Mellemskolen II, S. 1—155.

Geografi. Efter C. C. Christensens Geografi for Mellemskolen II: Asien, Afrika, Avstralien og Nordamerika.

Naturhistorie. Balslev og Andersens Zoologi for Mellemskolen II. Balslev og Simonsens Botanik for Mellemskolen III.

Naturlære. *A*-Klassen: Sundorpha Kemi for Mellemskolen. *B*-Klassen: Sundorpha Kemi for Mellemskolen. Magnetisme og Elektricitet er repeteret efter sammes Lærebog for Mellemskolen I.

Matematik og Regning. Jul. Petersens Aritmetik for Mellemskolen ved C. Hansen til Potens. — *A*-Klassen: Jul. Petersens Lærebog i Plangeometri for Mellemskolen ved C. Hansen til Trapezer og Parallelogrammer (deraf S. 1—41 som Repetition). — *B*-Klassen: Samme Lærebog til geometriske Steder. — Begge Afd.: Alb. Svendsens Regnebog for Mellemskolen II med de til denne føjede Hjemmeregningsopgaver.

Skrivning. Efter Forskrift og efter dansk Læsebog eller Lærebog i Historie.

Tegning. Der er tegnet efter Fortegninger, Klodser, Vaser, udstoppede Fugle o. a. fritstaaende Genstande.

IV. Mellemskoleklasse A og B.

Religion. Pauli Breve. Sakramenterne.

Dansk med Svensk. *A*-Klassen: Langes Læsestykker for IV. Mellemskoleklasse. Desuden læst: Holberg: Den politiske Kandestøber. Oehlenschläger: Hakon Jarl

hin Rige. Heiberg: Recensenten og Dyret, Nej. Blicher: Fjorten Dage i Jylland, Juleferierne. — P. Christensens svenske Læsebog, S. 28—36, 37—39, 40—47, 65—75. — Hjemmestil hver anden Uge, skiftevis Genfortælling og Fristil.

Til Eksamen opgives: Langes Læsestykker. Oehlenschläger: Hakon Jarl hin Rige. Blicher: Juleferierne. Svensk: S. 28—36, 37—39, 40—47, 65—75.

B-Klassen: Oplæsning og Genfortælling efter Langes Læsestykker for IV. Mellemkoleklasse. Desuden læst Værker af: Oehlenschläger, Blicher, Grundtvig og Paludan-Müller. Grammatik efter Bæks 50 Paragraffer. Analyse og Tegnsætning efter Langes Øvelsesstykker. — I Svensk læst 25 Sider efter P. Christensens Læsebog. — Hjemmestil hver anden Uge, skiftevis Genfortælling og Fristil.

Til Eksamen opgives: Langes Læsestykker, S. 7—180. Blicher: Røverstuen; Oehlenschläger: Aksel og Valborg. Svensk: S. 12—19, 20—28, 91—96, 108—112.

Engelsk. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, S. 61—88, 92—113. Jespersen: Engelsk Begyndergrammatik. — Til Ekstemporallæsning er benyttet: R. Wood: Six Famous Stories from English History, Six Great Events in British History.

Til Eksamen opgives: Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, S. 61—88, 92—113.

Tysk. Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemkolen, S. 23—57, 79—100, 104—131. — Hjemmelæsning og Ekstemporallæsning efter Hauffs Märchen. — Grammatik efter Vibæk.

Til Eksamen opgives: Læsebogen, S. 79—100, 104—131.

Fransk: Bødtker og Høst: Lærebog i Fransk, S. 18—74, 87—97. Grammatik efter samme Bog, S. 128—158.

Historie. L. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemkolen: Tiden fra 1815. Af det tidligere læste er

paany gennemgaaet Roms Historie fra Grakkerne til Cæsars Død.

Geografi. *A*-Klassen: C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen: Australien, Sydamerika, Verdenshavene, Danmark, danske Udlande, Norge og Sverrig. — *B*-Klassen: Efter samme Bog: Sydamerika, Danmark, Norge, Sverrig og Sønderjylland.

Naturhistorie. *A*-Klassen: Balslev og Andersens Zoologi for Mellemskolen II: Mennesket, Leddyr og Bløddyr. — *B*-Klassen: Efter samme Bog: Mennesket og Fugle. — Begge Afd.: Balslev og Simonsens Botanik for Mellemskolen IV. A. Møllers Sundhedslære.

Naturlære. Sundorphs Fysik for Mellemskolen II og sammes Kemi for Mellemskolen med Undtagelse af Afsnittet om Sten og Jordarter.

Matematik og Regning. Jul. Petersens Aritmetik for Mellemskolen, 3. Udg. ved C. Hansen, fra § 54. Jul. Petersens Plangeometri for Mellemskolen, 3. Udg. ved C. Hansen, fra § 82. Alb. Svendsens Regnebog for Mellemskolen III, Kap. I—IV samt delvis Kap. V—X. — *A*-Klassen: Alle Examens-Opgaver for Mellemskolen efter Lomholts Samling er regnede paa Skolen. Af og til Hjemmeopgaver. — *B*-Klassen: Repetitionsopgaver efter Alb. Svendsens Regnebog for Mellemskolen II, Kap. VI—VIII. Et Sæt matematiske Opgaver og et Sæt Regneopgaver om Ugen.

Realklassen.

Religion. Jesu Liv og Lære efter Evangelierne. Om Kirkeafdelinger og Sekter.

Dansk. Danske Folkeviser efter Orlriks 1. Samling; Holberg: Den pantsatte Bondedreng; Wessel: Kærlighed uden Strømper; Hertz: Sparekassen; Goldschmidt: Udvalgte Arbejder. Forskellige Prøver af det 19. Aarhun-

dredes Litteratur læst dels for, dels af Klassen. — Øvelser i Analyse. — I Reglen en Stil hver 14. Dag.

Til Eksamen opgives: Af Folkeviserne: Aage og Else, Elverskud, Agnete og Havmanden, Valdemar og Tove, Dronning Dagmars Død, Kongemordet i Finderup, Niels Ebbesen, Tærningespillet; Holberg: Den pantsatte Bondedreng; Hertz: Sparekassen; Goldschmidt: Udvalgte Arbejder (Dansk Lærerforeningens Udg.),

Engelsk. Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, S. 113—139, 140—179. Brahde: The Conversation Reader, ca. 37 Sider. Til Ekstemporallæsning er benyttet: Wood: Six Great Events in British History. Magnussen: Praktisk engelsk Grammatik.

Til Eksamen opgives: Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, S. 113—139, 140—179.

Tysk. Ingerslev og Vibæk: Tysk Læse- og Lærebog for Realklassen, S. 1—65. Som Ekstemporal- og Hjemmelæsning c. 65 Sider af Hauffs Märchen. Vibæks Sproglære for Mellemskolen.

Til Eksamen opgives: Læsebogen, S. 1—65.

Fransk. Bødtker og Høsts Lærebog i Fransk, S. 74—86, 97—120. Hansen og Mantzius's Tillægshæfte. Grammatik efter førstnævnte Bog.

Til Eksamen opgives: Bødtker og Høst, S. 74—86, 97—112; Tillægshæfte, S. 8—23.

Historie. K. Thejll: Historien efter 1848. P. Munch: Mindre Samfundslære, S. 1—28.

Geografi. C. C. Christensen: Geografi for Realklassen og Gymnasiet: Rusland, England, Holland og Belgien. Vahl og Andersen: Geografiske Hæfter for Realklassen: Bjergarterne og deres Dannelse, Vejrsmulning og Forvitring, Grundvand, rindende Vand, Havet, Gletschere, Vinddannelser og Jordens Udviklingshistorie.

Naturhistorie. Balslev og Andersens Zoologi for

Realklassen. Balslev og Simonsens Botanik for Realklassen.

Naturlære. Sundorphs Fysik for Realklassen: Elektricitetslære og Himmellegerne.

Matematik og Regning. P. T. Foldbergs Regning og Algebra for Realklassen. 2 à 3 Hjemmeopgaver ugentlig. 1 Time ugentlig Opgaver paa Skolen.

Skrivning. Efter Forskrift og Afskrift efter Bog.

I. Gymnasieklasse.

Nysproglig Afdeling.

Religion. Baggrunden for Apostelkirken (I. Den græsk-romerske Verden, II. Den jødiske Verden). Apostelkirkens Historie og den ældste Oldkirke til Irenæos. Rom i det første Aarhundrede efter Kristus. Frans af Assisi. Dante: Den guddommelige Komædie. Michel Angelo. Renæssancen.

Dansk med Svensk. K. Mortensens Litteraturhistorie til Rationalismens Tidsalder. Tilsvarende Brudstykker efter Agerskov og Rørdam: Dansk Litteratur I. Desuden er læst nogle Værker. Sig. Müller: Nordisk Mytologi. Agerskov og Nørregaard: Svensk Læsebog, ca. 80 Sider. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog, S. 3—5, 8—11. Stil hver 14. Dag.

Engelsk. Finnemove: Social Life in England II, S. 1—20, 24—41, 60—118, 124—131. Jack London: The Call of the Wild, S. 1—121. Som Fjortendagslæsning: Dickens: David Copperfields Boyhood (Nelson). Ad. Hansen: Engelske Digtere II, S. 1—43, 45—50, 62—69, 71—89. Brahde: The Conversation Reader, 33 Sider. Western: English Institutions, S. 1—26. Kursorisk: Bube: The History of English Literature, c. 50 Sider. Wood: Wonders of the Round Table, c. 50 Sider. Magnussen: Praktisk engelsk Grammatik. Ad. Hansens Stil-

øvelser, c. 20 Sider. En Stil ugentlig, Oversættelse eller Genfortælling.

Tysk. Fem tyske Noveller, udgivne af J. Kaper, S. 1—161. E. Henle: Entehrt, Originalschauspiel in 5 Aufzügen. Schiller: Wilhelm Tell (1., 3. og 4. Akt). J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. 1 à 2 ugentlige Stile efter Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser I.

Fransk. Bødtker og Høst: Lærebog i Fransk, S. 74—86, 97—126. Tillægshæftet til samme Bog. Choix de nouvelles modernes (Velhagen & Klasing) I, S. 1—32. Oluf Niensens franske Sproglære.

Latin. Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mellemkolen, S. 1—45; Cæsars Gallerkrig I, Kap. 1—29. Grammatik efter Kr. Mikkelsens Bog.

Oldtidskundskab. Homers Iliade, I, II, Vers 1—493, og VI og Homers Odyssee, I, VI, IX, XI og XII, oversat af Wilster og Gertz. Prøver af de homeriske Hymner, Hesiodos og ældre græsk Lyrik oplæste for Klassen.

Historie. Oldtiden og Middelalderen efter Munch.

Naturfag. Heegaard, Wahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linjer II: Almindelig Naturhistorie og Fysiologi.

Matematik. Jul. Petersen: Lærebog i Plangeometri for Gymnasiet og Realklassen (2. Udg. ved C. Hansen), §§ 1—24 (incl.). C. Hansen: Lærebog i Aritmetik og Algebra for Gymnasiets sprogl. Linier samt første Klasse af den mat.-naturv. Linie, §§ 1—26 (incl.).

Matematisk Afdeling.

Religion.

Dansk.

Fransk.

Oldtidskundskab.

Historie.

} Som den nysproglige Afdeling.

Engelsk. Dickens: David Copperfield's Boyhood (Nelson). Brahde: The Conversation Reader, c. 25 Sider. Magnussen: Praktisk engelsk Grammatik.

Naturfag. Bøving-Petersen og Madsens Geologi I. Geografi efter Vahl. Kruuses Celle- og Vævlære.

Naturlære. Sundorphs Varmelære for Gymnasiet. Barmwaters Optik. Jul. Petersens Kemi til Siliciumgruppen. Ca. 20 Timer fysiske Øvelser og ca. 20 Timer kemiske Øvelser.

Matematik. Plangeometri og Begyndelsen af Trigonometrien efter Jul. Petersens Bøger ved C. Hansen. Aritmetik og Algebra efter N. Nielsens Bog for Gymnasiet's matematisk-naturvidenskabelige Linie, s. 1—75, 89—115.

II. Gymnasieklasse.

Nysproglig Afdeling.

Religion. Fra den lutherske Reformation til Pietismen (incl.)

Dansk med Svensk. K. Mortensens mindre Litteraturhistorie indtil Grundtvig. Tilsvarende Stykker af Agerskov og Rørdam: Dansk Litteratur I og II. Desuden er der læst nogle Værker. — Bertelsens oldn. Læsebog, S. 1—2, 8—27, 38—47. — Bertelsens Sproghistorie, S. 8, 9—11, 27—32, 34—36. — Agerskov og Nørregårds svenske Læsebog, S. 127—141, 149—154. — Stil hver tredje Uge.

Engelsk. Jespersen: The England and America Reader, S. 72—98, 112—123, 155—176. Finnemore: Social Life in England II, S. 156—231. Ruskin: The Crown of Wild Olive: Work. Ad. Hansen: Engelske Digtere II. Brahde: The Conversation Reader, 25 Sider. Western: English Institutions, S. 1—42 med enkelte Udeladelser. Selvstudium: Kipling: The Light that failed, c. 200 Sider. Bube: The History of English Literature, indtil Byron (med en Del Udeladelser). Magnussen: Praktisk engelsk Grammatik. Ad. Hansens Stiløvelser, S. 48

—73. En Stil ugentlig, Oversættelse, Genfortælling eller Fristil. — Eleverne har holdt Foredrag om engelske Personer eller Forhold.

Tysk. Knauth: Auswahl deutscher Gedichte, Nr. 79, 83, 97, 98, 99, 102, 103, 104, 128, 142, 144, 157, 163, 164, 173, 179. 190, 193, 194, 214, 219, 222. Lessing: Minna von Barnhelm. Liliencron: Umzingelt. Som Maa-nedslæsning: Sudermann: Frau Sorge, S. 1—150. — Tysk Litteraturhistorie paa Grundlag af Lærerens egne Optegnelser. Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser. Kapers Grammatik. En ugentlig Hjemmestil. Enkelte Skolestile.

Fransk. Franske Læsestykker, udgivne af Carl Michelsen, S. 1—154. Kursorisk er læst: Hector Malot: Sans famille, S. 1—168. Oluf Nielsen: Fransk Sproglære for Gymnasiet.

Latin. Cæsars Gallerkrig I, Kap. 19—54, II, III og V. Sallusts Catilina, Kap. 1—50.

Oldtidskundskab. Homers Iliade I og VI. Homers Odyssee I og VI. Herodots Historie i Udvalg, overs. af Hude, 2. Hæfte. Sophokles's Antigone, overs. af Niels Møller. Østerbergs Mytologi.

Historie. P. Munchs Verdenshistorie: Fra Reformationen til den franske Revolution. Ottosen: Nordens Historie, S. 1—186.

Naturfag. Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linjer: Fra S. 50 Bogen ud.

Matematik. Aritmetik og Algebra er læst efter N. Nielsens Bog for Gymnasiets sproglige Linjer til S. 56.

Matematisk Afdeling.

Religion.

Dansk.

Fransk.

Oldtidskundskab.

Historie.

} Som den nysproglige Afdeling.

Engelsk. Dickens: David Copperfield's Boyhood (Nelson). Stevenson: Dr. Jekyll and Mr. Hyde, S. 3—63. Brahde: The Conversation Reader, 27 Sider. Magnussen: Praktisk engelsk Grammatik.

Naturfag. Bøving-Petersen og Madsens Geologi II og III. Fysiologi efter Krogh.

Naturlære. Jul. Petersen: Kemi for Gymnasiet, S. 59—127; 20 Timer anvendt til kemiske Øvelser. Barmwaters Astronomi I og II, Varmelære og mekanisk Fysik til S. 77; ca. 40 Timers fysiske Øvelser. — Eleverne har fire Gange besøgt Urania-Observatoriet paa Dronning Olgas Vej og under Hr. Observator Niensens Vejledning iagttaget Solen, Maanen, Planeter og Fiksstjerner.

Matematik. Trigonometri og Analytisk Plangeometri efter C. Hansens Bøger. Permutationer og Kombinationer efter N. Nilsen. Binomialformlen og Infinitesimalregning efter Jul. Petersen.

III. Gymnasielasse.

Nysproglig Afdeling.

Religion. Partier af Kirkens Historie i det 19. Aarhundrede. (Revolutionen, Napoleon-Pius VII). Grundtvig og Søren Kierkegaard.

Dansk med Svensk. K. Mortensens Litteraturhistorie fra Oehlenschläger, repeteret fra Holberg. Tilsvarende Brudstykker af Agerskov og Rørdam: Dansk Litteratur II. De til Eksamen opgivne Værker repeterede. — Svensk: Nogle Digte i Agerskov og Nørregårds Læsebog, repeteret 50 Sider. — Oldnordisk: repeteret 16 Sider i Bertelsens Læsebog. — Sproghistorie: Bertelsens Bog fra Lucidarius til Holberg, repeteret 20 Sider. — Stil hver tredje Uge.

Til Eksamen opgives: K. Mortensens Litteraturhistorie fra Holberg. Agerskov og Rørdam: Dansk Littera-

tur I, S. 184—194, 236—238, 264—268, 278—279, 315—331; II, S. 16—18, 37—48, 98—100, 213—217, 235—244, 251—257, 274—276, 300—311, 321—330, 451—458, 481—486, 492—495, 536—545, 565—570, 591—595, 600—605. — Følgende Værker: Erasmus Montanus, St. Hans-Aftenspil, Hjortens Flugt og Synnøve Solbakken. — Bertelsens oldn. Læsebog, S. 8—21, 38—47. — Bertelsens danske Sproghistorie, S. 8—11, 26—31, 34—39, 78—82, 86—89, 105—107. — Agerskov og Nørregårds svenske Læsebog, S. 5—20, 38—49, 74—80, 118—124, 127—131, 136—138, 143—145.

Engelsk. Læssøe-Müller og Ingemann Ottosen: Engelske Talere, S. 12—29, 45—74, 89—120. Selections from Macaulay (Arnold's Prose Books), S. 1—38. Selections from Carlyle (Arnold's Prose Books), S. 7—24. Norris: The Pit, S. 1—55. Bernard Shaw: Widowers' Houses. En Del Digte. Selvstændig Hjemmelæsning: Kipling: The Light that failed. Western: Outlines of English Institutions. Litteraturhistorie efter Bube: The Story of English Literature. Oversættelsesstile. Genfortællingsstile og Fristile. — Eleverne har holdt smaa Foredrag paa Engelsk om forskellige Emner.

Til Eksamen opgives: Læssøe-Müller og Ingemann Ottosen: Engelske Talere, S. 12—29, 45—74. Dickens: A Christmas Carol, Stave III—V. Shakespeare: The Merchant of Venice, Act IV—V. Byron: The Prisoner of Chillon. Shelley: Ode to a Skylark.

Tysk: Knauth: Auswahl deutscher Gedichte, Nr. 79, 83, 97, 98, 99, 102, 103, 104, 128, 142, 144, 157, 163, 164, 173, 179, 190, 193, 194, 214, 219, 222. Goethe: Hermann und Dorothea (til Erato). — Som Taleøvelsesstof: Vibæk und Kramer: Deutsche Umgangssprache für Ausländer, S. 1—55. — Som Maanedslæsning: Sudermann: Frau Sorge, c. 150 Sider. — Gudme og Ipsen: Tyske Stiløvelser for viderekomne, c. 50 Sider. — Tysk

Litteraturhistorie paa Grundlag af Lærerens egne Optegnelser. — Kapers Grammatik. — En ugentlig Hjemmestil (Oversættelse). — Desuden repeteret Eksamensstoffet.

Til Eksamen opgives: Lessing: Minna von Barnhelm, Act II—III. Goethe: Hermann und Dorothea IV—VI. Sudermann: Frau Sorge, Kap. VII.

Fransk. Hector Malot: Sans famille, S. 61—168. Xavier de Maistre: La jeune Sibérienne. Meilhac & Halévy: L'été de la Saint-Martin. Guizot: Récits historiques II. Oluf Nielsen: Fransk Sproglære for Gymnasiet.

Latin. Sallusts Catilina. Gertz's Udgave af middelalderlige Forfattere, S. 11—20, 23—28, 53—60. — Repeteret Eksamensstoffet. — Grammatik efter Kr. Mikkelsens Bog.

Til Eksamen opgives: Cæsars Gallerkrig I. Ciceros Tale for Roscius, Kap. 6—29. Sallusts Catilina, Kap. 43—61. Gertz's Udg. af middelald. Forff., S. 11—18, 53—60.

Oldtidskundskab. Læst: Platons Apologi, overs. af Gertz; Sophokles's Kong Ødipus, overs. af Thor Lange; af »Titus Livius: Roms Historie, udvalgte Stykker, overs. af V. Thoresen«: Republikkens ældste Tid (2. Hæfte). Gennemgaaet mundtligt Hovedtrækkene af den græske Litteraturhistorie. Gennemgaaet de vigtigste af Afbildningerne i J. P. Jacobsens Historisk Billedatlas I, Afsnittene Hellas og Rom. Repeteret Eksamenspensumet.

Til Eksamen opgives: Homers Iliade, overs. af Wilster og Gertz, I og VI; Homers Odyssee, overs. af samme, I og VI; Sophokles's Kong Ødipus, overs. af Thor Lange; Herodots Historie i Udvalg, overs. af Hude, 2. Hæfte; Platons Apologi, overs. af Gertz; af »Titus Livius: Roms Historie, udvalgte Stykker, overs. af V. Thoresen«: Republikkens ældste Tid (2. Hæfte).

Historie. Nordens Historie fra 1814 efter Ottosen. Samfundslære efter H. L. Møller. Speciale: Romersk Kultur i Kejsertiden, med Drachmanns »Fra den romerske Kejsertid« som Grundlag. De tidligere læste Afsnit af nedennævnte Eksamenpensum repeteret.

Til Eksamen opgives: Verdenshistorie fra 1789 efter Munch. Nordens Historie fra 1772 efter Ottosen. Samfundslære efter H. L. Møller. Specialet.

Naturfag. Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier: Astronomi, Oversigt over Jordens Klima- og Plantebælter, Typer af Erhvervskulturens Hovedformer til S. 219. Desuden almindelig Naturhistorie og Fysiologi. — Der afholdes Prøve i Fysiologi samt Klima- og Plantebælter.

Matematik. T. Bonnesens Matematik for Gymnasiet I: Aritmetik, S. 1—105. Geometri, S. 105—142.

Til Eksamen opgives: Anordn. af 1. Dec. 1906: Matematik A a, Aritmetik og Algebra, Stk. 4, 5, 6. A b, Geometri, Stk. 4, 5, 6.

Matematisk Afdeling.

Religion.

Dansk.

Fransk.

Oldtidskundskab.

Historie.

} Som den nysproglige Afdeling.

Engelsk. Stevenson: New Arabian Nights, S. 212—249. Dickens: David Copperfield's Boyhood, S. 11—62. Magnussen: Kortfattet engelsk Grammatik.

Til Eksamen opgives: Stevenson: New Arabian Nights, S. 7—27. Dickens: David Copperfield's Boyhood, S. 11—48.

Naturfag. Bøving-Petersen og Madsens Geologi I, II og III. Kruuses Celle- og Vævlære. Geografi efter Vahl med enkelte Forbigaaelser og Tilføjelser. Fysiologi efter Vahl og Krogh.

Til Eksamen opgives: Bøving-Petersen og Madsens Geologi I, II og III. Geografi efter Vahl.

Naturlære. a. Fysik og Astronomi: Barmwaters mekaniske Fysik, sammes Lærebog i Magnetisme og Elektricitet. Repeteret Eksamenspensum. Fysiske Øvelser c. 32 Timer.

Til Eksamen opgives: Faste Legemers Ligevægt og Bevægelse, Lydlære, Magnetisme og Elektricitet, af Astronomi: Planeterne og deres Bevægelse.

15 Øvelser: 1) Faste Legemers Varmefylde, 2) Isens Smeltevarme, 3) Vanddamps Fortætningsvarme, 4) Kvægsølvets Udvidelseskoefficient, 5) Pendulet, 6) Mariottes Lov, 7) Snoningssvingninger, 8) Luftens Vægtfylde, 9) Kulstyrens Vægtfylde, 10) Brydningsloven, 11) Linseformlen, 12) Vædskegnidning, 13) Ohms Lov, 14) Spændingsfaldet langs en Ledning, 15) Wheatstones Bro.

b. Kemi: Jul. Petersens Kemi med Undtagelse af Siderne 59—89, 106—127.

Til Eksamen opgives: Forfra til Kulstof, Alkalimetallerne og de alkaliske Jordarters Metaller, den fysiske Kemi med Tillæg om Dannelsesvarme og Reaktionsvarme.

Matematik. Stereometri efter Jul. Petersens Bog. Algebra efter N. Nielsen, S. 75—88, 118—126, 133—140. Det hele Pensum repeteret.

Til Eksamen opgives: Plangeometri, Trigonometri, Analytisk Plangeometri (ret Linie og Cirkel) efter Jul. Petersens Bøger ved C. Hansen. Stereometri (Arealer, Volumener, Snit i Omdrejningskegler) efter Jul. Petersens Bog. I Aritmetik og Algebra opgives efter N. Niensens Bog: Logaritmer, eksponentielle Ligninger, Differens- og Kvotientrækker, den harmoniske Række, Rentesregning og Annuiteter, komplekse Tal, Induktionsbeviset, Permu-

tationer og Kombinationer, Binomialformlen, Talteori, ubestemte Ligninger med 2 ubekendte.

Sang.

Med Undtagelse af Realklassen og IV. Mellemskoleklasse har alle Skolens Klasser haft Undervisning i Sang. Der er lagt Vægt paa Stemmens Udvikling ved rationel Benyttelse af Vokalerne. Foruden den elementære Node-læsning er tillige indøvet Taktinddeling, Skalabygning og Tonetræfning. Salmer og Fædrelandssange er indøvede. Fra 5. Forberedelsesklasse til III. Mellemskoleklasse er lært en Del to- og trestemmige Sange. I I.—III. Gymnasieklasse er sunget trestemmige Sange, Duetter, Glunter og Kvartetter.

Mellemskolen og Gymnasiet har desuden haft en Del Timer for blandet Korsang.

Gymnastik (Legemsøvelser).

Undervisningen i dette Fag er fortsat som tidligere Aar.

Som Grundlag for Undervisningen benyttes »Gymnastikkommissionens Haandbog« (1899); i Forberedelsesklasserne er dog ogsaa delvis anvendt det Paul-Petersenske System.

I Foraars- og Sommermaanederne spilles der Bold paa Legepladsen.

I Gymnasiet er der givet Eleverne nogen Undervisning i Hugning.

Friluftsgymnastiken har paa Grund af de mindre egnede Pladsforhold midlertidig været indstillet.

Skoleaarets vigtigste Begivenhed har jo været Opgivelsen af den gamle Bygning og Indflytningen i den nuværende. — Sidste Skoleaars Afslutningsdag fik da sit særlige Præg, idet den tillige kom til at rumme Afskeden med vort gamle Hjem.

Skolens Gaard var flagsmykket. Efter at de sædvanlige Aarsmeddelelser var givne, mindede Bestyreren om, at en 123-aarig Periode af Skolens Historie sluttede med denne Dag. I det fjerde Aar efter sin Grundlæggelse flyttede Skolen her ind, og her havde den været siden da. Her holdtes Skole i Diligencernes Tid, før det første Dampskib, længe før det første Jærnbane tog — og nu, hvor vi nylig havde set det store Luftskeib gaa hen over vore Hoveder. — Her drog vor Skole ind i »Kronprins Frederik«s Dage, i den forventningsfulde Tid, da Sindene var optagne af Begivenhederne omkring Stavnsbaandets Løsning. Her holdtes Skole, »da Byen faldt for engelsk Blus og Brande« — en Bombe faldt her i Gaarden — og da Norge skiltes fra Danmark. Her holdtes Skole, da vort Land glædede sig over Trearskrigens Sejre — og da det sørgede over Nederlagene i 1864 og over Slesvigs Tab. Herfra har vi ogsaa fulgt vore fraskilte Landsmænds gode og trofaste Kamp og følt den Opmuntring og Trøst, som ligger i den. — Her underviste Edv. Storm Oehlenschläger — og herfra er sidenhen mange Mænd med store og gode Navne gaaet ud. Det er vel kun de færreste af os, hvis Navne skal gemmes til Efterverdenen; men alle — store og smaa — har vi vort Ansvar for »Efterslægten«s Eftermæle. — Nu skal denne gamle Skolegrund gaa op i vor store Bys Forretningsliv. For sidste Gang har Klokkeren kaldt vore Drengene sammen i den gamle Gaard. Om faa Minutter skilles vi — og saa holdes der ikke Skole mere paa dette Sted. — Den lille Højtidelighed sluttede med Sangen »Der er et yndigt Land«.

Om den nuværende Bygning skal blive vort varige Hjem eller kun huse os midlertidigt, kan paa det Tidspunkt, da disse Linjer gaar i Trykken, endnu ikke siges med Bestemthed.

I Lighed med tidligere Aar er der ogsaa i indeværende Skoleaar aflagt Besøg paa Museer og Samlinger. Disse Besøg har fundet Sted klassevis i Tilknytning til den almindelige Undervisning og altid under Vejledning af en Lærer.

Den 3. Oktober holdt Hr. kgl. Skuespiller Mürbe fra Dresden Oplæsning og Recitation paa Skolen for Disciplene i Gymnasiet og Realklassen.

Skolens Aarsfest — d. 4. Marts — højtideligholdtes i Aar i Studenterforeningens Festsal. En af Skolens ældste Disciple, Hr. Oberst N. P. Jensen, holdt det foran meddelte Foredrag, og et Kor af Disciple sang under Fru Haunstrups Ledelse Alfr. Ipsen og Chr. Barnekow's Kantate fra 1911. — Aarsfesten formede sig i Aar hovedsagelig som en Mindehøjtid over Begivenhederne i 1864.

Den 15. Maj afholdtes Fremvisning i Gymnastik af Forberedelsesklasserne og I. Mellemskoleklasse. — Da der af forskellige Aarsager har været en Del Afbrydelser i den regelmæssige Gennemførelse af Undervisningsplanen i Gymnastik for de højere Klassers Vedkommende, bortfaldt i Aar Fremvisningen i disse Klasser.

Den 27. Maj holdt Hr. Læge Louis Frænkel Foredrag for Skolens Disciple om Badning og Livredning.

Til at repræsentere Skolens Forældrekreds valgtes ved et d. 7. April paa Skolen afholdt Møde Fru Folk-

mann, Hr. Overretssagfører Ole F. Olsen og Hr. Grosserer H. P. Strengberg. Dette Udvalg har derefter konstitueret sig med Hr. Overretssagfører Olsen som Formand.

I Aarets Løb har Skolen gennem korte Foredrag af Bestyreren — de fleste holdt ved Morgensangen om Mandagen — fulgt Begivenhederne for 50 Aar siden i deres Hovedtræk. — 18. April var Fridag.

2. Forberedelsesklasse.

Gymnastikundervisningen i Forberedelsesklasserne.

Ved Gymnastikundervisningen i de mindre Klasser er der lagt særlig Vægt paa at give Børnene en saa alsidig Motion som muligt og vælge Øvelsesstoffet saaledes, at Børnenes Interesse for Gymnastik stadig øges.

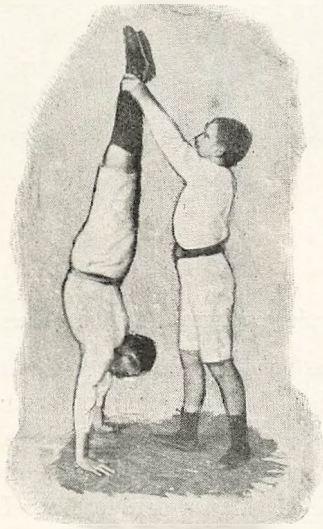
Naar Aarstiden tillader det, foregaar Undervisningen i fri Luft, og her gaar ordnede Lege Haand i Haand med Gymnastikken, idet der dog altid vaages over, at Disciplinen ikke tilsidesættes under Legen, og at Alvoren er til Stede, naar den forlanges.

Efterhaanden som Tiden gaar, og Eleven er kommen igennem det mere elementære Stof — Opstillingsøvelser, forskellige Udgangsstillinger, Vendinger, Gang og Løb — kort sagt, har faaet lidt mere Herredømme over sit Legeme, gives der Gymnastikken mere Form, og Legene afløses lidt efter lidt af Øvelser, afpassede efter Alder og Anlæg.

Senere indeeles Eleverne i Hold og fordeles til de forskellige Redskaber, og ligeledes her vaages der nøje over,

at Fordringerne med Hensyn til Øvelsernes Vanskelighedsgrad svarer til Børnenes Alder og Udviklingstrin.

Der lægges Vægt paa, at Undervisningen bliver fornøjelig, saaledes at Eleverne altid møder glade i Gymnastiksalen.

I. Mellemskoleklasse.

Næste Aars Lærebøger.

(Sortimentsboghandlerforeningen i København har anmodet Skolerne om at henstille til Forældrene at indgive Bestilling paa Skolebøger til det nye Skoleaar hos Boghandlerne ved Feriens Begyndelse, saaledes at Ordren kan ligge færdigt ekspederet, naar det nye Skoleaar begynder.)

1ste Forberedelsesklasse. J. Krohns ABC og Læsebog. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen I.

2den Forberedelsesklasse. Slomanns danske Læsebog I, Smith og Lange: Skriftlig Dansk I. H. Christensen og H. Clemmensen: Hjemstavnslære, Barnets første Kort. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen II. J. Mikkelsen: Metodisk-praktisk Lærebog til Sangundervisningen i Skoler (1. Afdeling), samme: Smaabørnenes Sangbog, kplt.

3die Forberedelsesklasse. Slomanns danske Læsebog I, Smith og Lange: Skriftlig Dansk I. C. C. Christensen: Lille Geografi, C. C. Christensen og Krogsgaards Atlas for Forberedelsesskolen. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen III, Meterudgaven. J. Mikkelsen: Metodisk-praktisk Lærebog til Sangundervisningen i Skoler, samme: 90 Sange og Salmer.

4de Forberedelsesklasse. Henrik Brodthagen og Karl Jørgensens Bibelhistorie, den nye Salmebog, Luthers lille Katekismus. Slomanns danske Læsebog II, Smith og Lange: Skriftlig Dansk II. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistore. C. C. Christensen: Lille Geografi, C. C. Christensen og Krogsgaards Atlas for Forberedelsesskolen. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen IV, Meterudgaven. J. Mikkelsen: Metodisk-praktisk Lærebog til Sangundervisningen i Skoler, samme: 90 Sange og Salmer.

5te Forberedelsesklasse. Balslevs Bibelhistorie, den nye Salmebog, Luthers lille Katekismus. Slomanns danske Læsebog III, Boysen: Danske Retskrivningsøvelser I. Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog I. Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie. C. C. Christensen: Lille Geografi, C. C. Christensen og Krogsgaards Atlas. H. Wilster: Regnebog for Barneskolen V, Meterudgaven. J. Mikkelson: Metodisk-praktisk Lærebog til Sangundervisningen i Skoler, samme: 90 Sange og Salmer, Ernst: Tostemmige Sange og Kanons.

I. Mellemskoleklasse. Henrik Brodthagen og Karl Jørgensen: Bibelhistorie for Mellemskolen, den nye Salmebog. Lange: Danske Læsestykker for I. Mellemskoleklasse, Smith og Lange: Skriftlig Dansk for I. Mellemskoleklasse, Kallerup: Dansk Sproglære. Jespersen og Sarauw: Engelsk Begynderbog, Jespersen: Engelsk Begyndergrammatik, The School and Scholar Series (Stead): Nursery Tales. (Sidstnævnte Bog faas paa Skolen gennem Klassens Lærer i Engelsk). Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen I. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I (sidste Udg.), C. C. Christensen og Krogsgaards Atlas. Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen I, Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen I, Rasmussen og Simonsen: Lille Flora. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I. Alb. Svendsen: Regnebog for Mellemskolen I, Meterudgaven (med Hjemmeopgaver). Udsen: Sangbog, 2. Del, Ernst: Trestemmige Sange, 1. Hæfte, 8 Fædrelandssange at lære udenad.

II. Mellemskoleklasse. Bibelbog for Skole og Hjem ved J. Pedersen og E. Lehmann, det nye Testamente, den nye Salmebog. Lange: Danske Læsestykker for II. Mellemskoleklasse, Smith og Lange: Skriftlig Dansk for II. Mellemskoleklasse, Kallerup: Dansk Sproglære. Jespersen og Sarauw: Engelsk Lærebog for Mellemskolens lavere Klasser, Jespersen: Engelsk Begynder-

grammatik. Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellemskolen (3. el. nyere Udg.) med tilhørende Glosarium. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen I. C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I (sidste Udg.). Et Atlas. Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen I, Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen II, Rasmussen og Simonsen: Lille Flora. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I. Jul. Petersen: Lærebog i Plangeometri for Mellemskolen (3. Udg. ved C. Hansen), Alb. Svendsen: Regnebog for Mellemskolen I og II. Meterudgaven (med Hjemmeopgaver). Udsen: Sangbog, 2. Del, Ernst: Trestemmige Sange, 1. og 3. Hæfte, 8 Fædrelandssange at lære udenad.

III. Mellemskoleklasse. Det nye Testamente, den nye Salmebog, Bibelbog for Skole og Hjem ved J. Pedersen og E. Lehmann. Lange: Danske Læsestykker for III. Mellemskoleklasse, P. Christensen: Svensk Læsebog for Mellemskolen (sidste Udg.), Smith og Lange: Skriftlig Dansk for III. Mellemskoleklasse, Bæk: 50 Paragraffer i dansk Grammatik, Sig. Müller: Nordisk Mytologi. Ottesen: Read and Spell, Jespersen: Engelsk Begyndergrammatik. Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog (3. el. nyere Udg.) og Tysk Læsebog for Mellemskolen (2. el. nyere Udg.) med de tilhørende Glossarier, J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære (10. el. 11. Oplag), en tysk-dansk Ordbog, helst J. Kapers eller E. Kapers, J. Kaper: Tyske Stiløvelser for Forberedelses- og Almueskoler samt Mellemskolen. Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen II (3. el. nyere Udg.). C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen II, Et Atlas. Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen II, Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen III (de tidligere Hæfter beholdes), Rasmussen og Simonsen: Lille Flora. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I og II, Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi for Mellemskolen (3. Udg.). Jul. Peter-

sen: Lærebog i Aritmetik og Algebra for Mellemskolen og Lærebog i Plangeometri for Mellemskolen (3. Udg. ved C. Hansen), Alb. Svendsen: Ny Regnebog for Mellemskolen II, 4. el. 5. Oplag (med Hjemmeopgaver). Udsen: Sangbog, 2. Del, Ernst: Trestemmige Sange, 1. og 3. Hæfte, 8 Fædrelandssange at lære udenad.

IV. Mellemskoleklasse. Det nye Testamente, den nye Salmebog. Lange: Danske Læsestykker for IV. Mellemskoleklasse, P. Christensen: Svensk Læsebog for Mellemskolen (sidste Udg.), Bæk: 50 Paragraffer i dansk Grammatik. Afd. A.: Kallerup: Dansk Sproglære. Afd. B.: Smith og Lange: Skriftlig Dansk for IV. Mellemskoleklasse, Oehlenschläger: Aksel og Valborg, Blicher: Røverstuen. Begge Afd.: Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser (5. Oplag), samme: Engelsk Begyndergrammatik. Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemskolen (2. el. nyere Udg.) med tilhørende Glossarium, J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære (10. el. 11. Oplag), en tysk-dansk Ordbog, helst J. Kapers eller E. Kapers, Hauffs Märchen (Cottaske Forlag), J. Kaper: Tyske Stiløvelser for Forberedeses- og Almueskoler samt Mellemskolen. Bødtker og Høst: Lærebog i Fransk for Begyndere (dansk Udg., 2. Oplag). Schmidt: Lærebog i Historie for Mellemskolen II (helst 3. el. nyere Udg.). C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen I og II, C. C. Christensen og Krogsgaards Atlas. Balslev og Andersen: Zoologi for Mellemskolen II, Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemskolen IV, Rasmussen og Simonsen: Lille Flora, A. Møller: Sundheds-lære. Th. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I og II, samme: Kemi for Mellemskolen. Jul. Petersen: Lærebog i Aritmetik og Algebra for Mellemskolen og Lærebog i Plangeometri for Mellemskolen (3. Udg. ved C. Hansen), Alb. Svendsen: Ny Regnebog for Mellemskolen III (3. Oplag, med Hjemmeopgaver), Lomholts Eksamensopgaver

(Afd. E.). Særlig for IV. M. A.: Den i, III. Mellemskoleklasse brugte Regnebog beholdes.

Realklassen. Det nye Testamente, den nye Salmebog. Bæk: 50 Paragraffer i dansk Grammatik, Lange: Øvelsesstykker i dansk Analyse og Tegnsætning (sidste Udg.). Af Dansk lærerforeningens Skoleudgaver: Olrik: Danske Folkeviser, 1ste Samling, Holberg: Jeppe paa Bjerget, Chr. Winther: Udvalgte fortællende Digte, Hertz: Sparekassen, H. C. Andersen: Mit Livs Eventyr. Endvidere: Oehlenschläger: Palnatoke (Litteraturlæsning for Skolen, Lehmann og Stages Forlag). Jespersen: Engelske Læsestykker med Øvelser, King Edward History Readers, The Story of our own Times, Magnussen: Kortfattet praktisk engelsk Grammatik. H. Reincke: Tyske Læsestykker for Realklassen og lignende Undervisningstrin, Vibæk: Tysk Sproglære for Mellemskolen, en tysk-dansk Ordbog, helst J. Kapers eller E. Kapers, Hauffs Märchen (Cottaske Forlag). Bødtker og Høst: Lærebog i Fransk for Begyndere (dansk Udg., 2. Oplag), Hansen og Mantzius: Tillæg til Lærebog i Fransk. K. Thejll: Historien efter 1848, Lærebog for Realklassen, H. L. Møller: Samfundslære for Realklassen. C. C. Christensen: Geografi for Realklassen og Gymnasiet: Østersølandene og Vesterhavsløndene, Vahl og Andersen: Geografiske Hæfter for Realklassen I: Almindelig Geografi. Balslev og Andersen: Zoologi for Realklassen, Balslev og Simonsen: Botanik for Realklassen. Th. Sundorph: Fysik for Realklassen II og III. Lomholt: Eksamensopgaver i Regning og Matematik fra Mellemskoleeksamen, Realeksamen og Pige-skoleeksamen (Afd. E), P. T. Foldberg: Regning og Algebra for Realklassen, Foldberg og Johnsen: Regnetavler for Realklassen, S. Cronfelt: Aritmetiske Ekstemporalopgaver.

I Gymnasieklasse. K. Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie (2. Udg.), Agerskov og Rørdam: Dansk

Litteratur I, Agerskov og Nørregård: Svensk Læsebog, Sig. Müller: Nordisk Mytologi. Bødtker og Høst: Lærebog i Fransk for Begyndere (dansk Udg. 2. Oplag), Hansen og Mantzius: Tillæg til Lærebog i Fransk, Choix de nouvelles modernes I (Velhagen & Klasing), Oluf Nielsen: Fransk Sproglære for Gymnasiet. Homers Iliade I—VI og Odyssee I—XII (Wilsters Overs. ved Gertz), v. Kampen: Atlas antiquus («Lommeudgaven»), J. P. Jacobsen: Historisk Billedatlas I, Secher: Græsk Mytologi til Skolebrug. Munch: Lærebog i Verdenshistorie for Gymnasier I (2. Udg.). J. Mikkelsen og N. Hansen: 50 Folkeviser og Sange for lige Stemmer. — Særlig for den nysproglige Linie: Brekke og Western: Udvalg af engelske Forfattere til Brug for Gymnasiets første Klasse med Anmærkninger, Reed: The fifth Form of St. Dominic's (udgivet af Regnar Knudsen), Ad. Hansen: Realklassens engelske Stiløvelser, Magunssen: Kortfattet praktisk engelsk Grammatik, Western: Outlines of the English Institutions. J. Kaper: Fem tyske Noveller til Skole og Privatbrug, Schiller: Wilhelm Tell (Skoleudgaven med Anmærkninger ved J. Kaper), E. Henle: Entehrt (Universal-Bibliotek 2767), Bovien og Gudme: Tyske Stiløvelser I, J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære (10. el. 11. Oplag). Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mellemskolen (2. Udg.), Cæsars Gallerkrig I—V (Gertz's Udg.), Jensen og Goldschmidt: Latinsk-dansk Ordbog. Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier II. C. Hansen: Aritmetik og Algebra for Gymnasiets sproglige Linier, Jul. Petersen: Plangeometri for Gymnasiets sproglige Linier (ved C. Hansen). — Særlig for den mat.-naturv. Linie: Hansen og Magnussen: Engelske Læsehæfter I, Dickens: David Copperfield's Boyhood (Nelson's Graded Readings), Magnussen: Kortfattet praktisk engelsk Grammatik. Bøving-Petersen og Madsen: Geologi I, Vahl: Geografi for den matematiske Linie, Kruuse: Celle- og Vævlære. Jul. Petersen:

Kemi for Gymnasiet, samme: Kemi for Mellemskolen, Th. Sundoph: Varmelære for Gymnasiet; om andre Lærebøger i Fysik træffes senere Bestemmelse. N. Nielsen: Aritmetik og Algebra for Gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige Linie, Jul. Petersen: Lærebog i Plangeometri for Gymnasiet og Realklassen (2. Udg. ved C. Hansen), C. Hansen: Lærebog i Trigonometri.

II. Gymnasieklasse. K. Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie, Agerskov og Rørdam: Dansk Litteratur før 1800, H. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog (2. Udg.), Agerskov og Nørregård: Svensk Læsebog; til Nytaar: Agerskov og Rørdam: Dansk Litteratur efter 1800, H. Bertelsen: Dansk Sproghistorie til Skolebrug (2. Udg.), Choix de nouvelles modernes I (Velhagen & Klasing), Hector Malot: Sans famille (Velhagen & Klasing), Carl Michelsen: Franske Læsestykker (2. Udg.), Oluf Nielsen: Fransk Sproglære for Gymnasiet. Homers Iliade I—VI og Odyssee I—XII (Wilsters Overs. ved Gertz), Sophokles's Antigone (Niels Møllers Overs.), Herodots Historie i Udvalg ved Hude (2. Hæfte), Platon: Sokrates's Forsvarstale (Gertz's Overs., 3. el. nyere Udg.), Secher: Græsk Mytologi til Skolebrug, v. Kampen: Atlas antiquus («Lommeudgaven»), J. P. Jacobsen: Historisk Billedatlas I. Munch: Lærebog i Verdenshistorie for Gymnasier II, (2. Udg.), Ottosen: Lærebog i Nordens Historie. J. Mikkelsen og N. Hansen: 50 Folkeviser og Sange for lige Stemmer. — Særlig for den nysproglige Linie: Finnemore: Social Life in England II, Kipling: The Light that failed (Tauchnitz Edition), Ad. Hansen: Engelske Digtere II, samme: Engelske Stiløvelser med Glossarium (3. Udg.), Magnussen: Kortfattet praktisk engelsk Grammatik, Bube: The Story of English Literature (Velhagen & Klasing 1911), Western: English Institutions, Brahde: The Conversation Reader (III. Edition), Hansen og Magnussen: Engelske Læsehæfter II. J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære, Bovien og Gudme:

Tyske Stiløvelser for de lavere Klasser, Gudme og Ipsen: Tyske Stiløvelser for viderekomne I, Vibæk und Kramer: Deutsche Umgangssprache für Ausländer; Litteraturstof efter nærmere Aftale med Læreren. Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mellemskolen (2. Udg.), Jensen og Goldschmidt: Latinsk-dansk Ordbog, Cæsars Gallerkrig I—V (Gertz's Udg.), Sallusts Catilina (udg. af Gertz og Drachmann). Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier I og II. C. Hansen: Aritmetik og Algebra for Gymnasiets sproglige Linier, Jul. Petersen: Plangeometri for Gymnasiets sproglige Linier (ved C. Hansen). — Særlig for den mat.-naturv. Linie: Brahde: The Conversation Reader (III. Ed.), Reed: The Fifth Form of St. Dominic's (udgivet af Regnar Knudsen), Magnussen: Kortfattet praktisk engelsk Grammatik. Bøving-Petersen og Madsen: Geologi I og II, Vahl og Krogh: Fysiologi. De i I. Gymnasieklasse brugte Bøger i Fysik og Kemi beholdes; om andre Lærebøger i Fysik træffes senere Bestemmelse. C. Hansen: Lærebog i analytisk Plangeometri, Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra til Brug ved Gymnasiets matematisk-naturvidenskabelige Linie; desuden de i I. Gymnasieklasse brugte Bøger i Matematik.

III. Gymnasieklasse. K. Mortensen: Mindre dansk Litteraturhistorie, Agerskov og Rørdam: Dansk Litteratur før 1800, Agerskov og Rørdam: Dansk Litteratur efter 1800, H. Bertelsen: Oldnordisk Læsebog (2. Udg.), H. Bertelsen: Dansk Sproghistorie til Skolebrug (2. Udg.), Agerskov og Nørregård: Svensk Læsebog. Erkmann-Chatrian: Histoire d'un conscrit de 1813 (Velhagen & Klasing), Lectures variées II (udg. med Oplysninger af A. Glahn) indeh.: Meilhae & Halévy: L'été de la Saint-Martin, Xavier de Maistre: La jeune Sibérienne (Velhagen & Klasing), Oluf Nielsen: Fransk Sproglære for Gymnasiet. Homers Iliade I—VI og Odyssee I—XII

(Wilsters Overs. ved Gertz), Sophokles's Kong Ædipus (Thor Langes Overs., sidste Udgave), Herodots Historie i Udvalg ved Hude (2. Hæfte), Platon: Sokrates's Forsvarstale (Gertz's Overs., 3. el. nyere Udg.), Livius: Republikens ældste Tid ved V. Thoresen, Østerberg: Høllensk og romersk Gudelære, J. P. Jacobsen: Historisk Billedatlas I. Munch: Lærebog i Verdenshistorie for Gymnasier, Ottosen: Lærebog i Nordens Historie, H. L. Møller: Samfundskundskab for Gymnasiet. J. Mikkelsen og N. Hansen: 50 Folkeviser og Sange for lige Stemmer. — Særlig for den nysproglige Linie: The Pitt Press Shakespeare for Schools: Julius Cæsar (Verity, Cambridge 1910), Jespersen: The England and America Reader (2. Udg. med Noter), Kipling: The Light that failed (Tauchnitz Edition), Brahe: The Conversation Reader (III. Edition), Western: English Institutions, Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser med Glossarium (3. Udg.), samme: Engelske Digtere II, Magnussen: Kortfattet praktisk engelsk Grammatik (2. Udg.), Blackie's Educational Series: Byron: The Prisoner of Chillon (2 Pence), Bube: The Story of English Literature (Velhagen & Klasing 1911), Hansen og Magnussen: Engelske Læsehæfter III. J. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære, Gudme og Ipsen: Tyske Stiløvelser for viderekomne I, Vibæk und Kramer: Deutsche Umgangssprache für Ausländer; Litteraturstof efter nærmere Aftale med Læreren. Cæsars Gallerkrig I—V (Gertz's Udg.), Ciceros ti Taler (Madvigs Udg.), Sallusts Catilina (udg. af Gertz og Drachmann), Gertz's Udvalg af middelalderlige latinske Forfattere, Jensen og Goldschmidt: Latinsk-dansk Ordbog. Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab for Gymnasiet's sproglige Linier I og II. De i I. og II. Gymnasieklasse brugte Bøger i Matematik beholdes. — Særlig for den mat.-naturv. Linie: Brahe: The Conversation Reader (III. Edition), Jerome K. Jerome: Three Men in a Boat (Velhagen & Klasing), Magnussen: Kortfattet praktisk

engelsk Grammatik. Bøving-Petersen og Madsen: Geologi I og II, Vahl og Krogh: Fysiologi, Vahl: Geografi for den matematiske Linie, Kruuse: Celle- og Vævlære. Lærebøgerne i Fysik og Kemi fra I. og II. Gymnasieklasse beholdes; om Lærebog i Elektricitet træffes senere Bestemmelse. Jul. Petersens Stereometri (med et Tillæg af C. Hansen), 5. Udgave; desuden de i I. og II. Gymnasieklasse brugte Bøger i Matematik.

NB. I visse Fag, særlig Dansk og fremmede Sprog, vil det blive nødvendigt i Skoleaarets Løb at anskaffe enkelte Bøger ud over de her nævnte. Herom vil Eleverne i hvert enkelt Tilfælde faa skriftlig Meddelelse hjem.

Skolens Morgensangs-Bog (20 Øre), der benyttes i alle Klasser, Skrivebøger, Karakterbøger, Penne, Blyanter o. s. v. faas hos Skolebetjenten.

Fælles Regler,

gældende for „De forenede Latin- og Realskoler“
og Frk. H. Adlers Fællesskole for Dreng og Piger.

Smitsomme Sygdomme.

- 1) Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange straks at modtage Meddelelse derom.
- 2) Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farlig Sygdom, vil det ubetinget være nødvendigt at forbyde alle Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse farlige Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest fastslaaes, at al Fare for Smitte er forbi.
- 3) Derimod vil det under en af de sædvanlige, godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre, mindre farlige smitsomme Sygdomme i Regelen ikke være nødvendigt at formene Disciple fra Hjem, hvor disse Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

Dog anmodes de Familier, hos hvem Mæslinger er udbrudt, om kun at sende de Børn i Skole, om hvilke det med Sikkerhed vides, at de tidligere har haft Sygdommen, men derimod at holde de Børn, der ikke tidligere har haft den, borte fra Skolen, indtil det kan antages for sandsynligt, at de ikke er smittede af det i Hjemmet optraadte Sygdomstilfælde.

Forsømmelser.

- 1) Forsømmelser i anden Anledning end Sygdom og andre særlige Tilfælde bør kun foregaa efter Samraad med Skolens Rektor.

- 2) Naar Eleven igen giver Møde paa Skolen, maa han medbringe en skriftlig Meddelelse om, hvorlænge han har været fraværende og hvorfor.
- 3) Ønskes en Elev (af Helbredshensyn o. l.) fritaget for i Frikvartererne at være paa Legepladsen, maa han medbringe skriftlig Anmodning derom fra Hjemmet.
- 4) Til Fritagelse for Gymnastik — ud over en Uge — kræves der, i Henhold til ministeriel Bekendtgørelse, en motiveret Lægeattest, der angiver Fritagelsens Varighed.

Andre Regler.

- 1) Naar en Elev, der forlader en af disse Skoler, anmeldes til Optagelse i en anden af disse, er denne — inden Eleven optages — forpligtet til at indhente Oplysninger hos den tidligere Skole om, hvad der maatte være at bemærke om Eleven.
- 2) Naar Opflytning i en højere Klasse er nægtet en Elev i en af disse Skoler, kan han ikke, ved at overflyttes til en anden af dem, opflyttes i en Klasse, der svarer til den, hvori Opflytning ved den anden var ham nægtet.
- 3) Udgaar en Elev paa Foranledning enten af Hjemmet eller af Skolen, fordi Hjemmet nægter at overholde de i »Fælles Regler« fastsatte Bestemmelser, kan vedkommende Elev ikke optages i nogen af disse Skoler.

Uddrag af Ordensregler for Eleverne.

Eleverne møder paa Skolen i rette Tid. De samles paa Legepladsen, paa Regnvejrsdage i Gymnastiksalen og den overdækkede Gaard. Ved Opringningen stiller de sig op klassevis to og to og begiver sig i Ro og Orden

til deres Værelser. — Har en Elev paa Grund af Sygdom eller andet været fraværende, maa han, naar han atter møder, medbringe skriftlig Meddelelse herom fra Hjemmet til Skolens Rektor.

Det er forbudt Eleverne uden Tilladelse at forlade Skolen i Undervisningstiden, saaledes ogsaa i Frikvarteret. Er en Elev midlertidig fritaget for Gymnastik eller Sang, opholder han sig sammen med sin Klasse i disse Timer, men er Fritagelsen af længere Varighed, vil han af sin Klasselærer faa Besked om, hvorledes han skal beskæftiges. — Det er forbudt Eleverne at medtage uvedkommende Sager paa Skolen saavel som at bytte eller handle. Ligeledes maa ingen Elev benytte Skolens Samlinger uden særlig Tilladelse eller Vejledning.

I Klassen maa ingen Elev komme til Katederet eller Lærerstolen, Skolens Materiel skal behandles med Omhu, enhver Beskadigelse kan medføre Erstatningsansvar.

Ogsaa deres egne Sager skal Eleverne behandle varsomt, Bøger skal være mærkede med Navn og forsynede med Papirbind og holdes ordentlige og rene. Gymnastiksko maa ogsaa mærkes tydeligt. Madpapir maa kun henlægges i de dertil bestemte Kasser. Ingen maa spytte paa Gulvet, Trapperne eller Legepladsen.

I alle Ordenssager er Klasselæreren Drengenes nærmeste Foresatte og Vejleder, til hvem de har at henvende sig.

Ordensduksen, der skifter hver Uge, opretholder den daglige Orden i Klassen og har Ansvaret for stedfindende Uordener. Uden særlig Tilladelse har ingen anden Lov at opholde sig i Klasseværelset, og det er forbudt Eleverne at gaa ind i eller igennem andre Klasser end deres egen uden særlig Tilladelse.

Ved Bortgangen fra Skolen maa alle gaa stille og roligt. Tobaksrygning paa Vejen til og fra Skolen er forbudt. Det er ej heller tilladt at have Penge liggende i Frakkelommen, naar Frakken hænger paa Gangen.

Skolens Karakterer.

Ved kgl. Anordning af 28. Nov. 1911 er nedenstaaende Karakterrække fastsat:

(Anordningens § 3) »Enhver Bedømmelse skal udtrykkes ved et af følgende Tal: 6, 5, 4, 3, 2. — Som Eksamenskarakter kan tillige gives 0. — Ved 4 betegnes den »jævne« Præstation, ved 5 den »gode«, ved 6 den »meget gode«, ved 3 den »ringe« og ved 2 den »meget ringe« Præstation. Ved 0 betegnes den »uantagelige« Præstation.«

Disse Bestemmelser gælder alle officielle Karakterer, altsaa saavel Aarskarakterer som Eksamenskarakterer for IV. M., Realkl. og III. G.

Skolen vil endvidere benytte disse Karakterer ved den daglige Karaktergivning i samtlige Klasser, dog saaledes, at ogsaa Karaktererne 1 og 0 her vil kunne forekomme.

Skolen henleder Opmærksomheden paa, at bestaaet Mellemskoleeksamen ikke umiddelbart giver Ret til Oprykning i Gymnasiet eller Realklassen, idet Mellemskoleeksamen vel er en nødvendig Forudsætning, men ikke den eneste Betingelse for en saadan Opflytning. (Se bl. a. minist. Skrivelse af 9. Maj 1908).

Skolens Samlinger har i Aarets Løb modtaget følgende Gaver:

Hoved af Skarv.	} Hr. Kaptajn Tange-Stæhr.
Hoved af Faar.	
Hajunger.	
Troldkrabbe.	
Planter fra Spitzbergen (Fotografier). Holger Marcus, III G.	

Guldmus.	}	Kaj Bjørn, I M.
Søstjerne.		
Eremitkrebs.		
Æg af Trompetsnegl.		
Lyrefisk.		
Stjernekorall.		
Palmeblad.		Poul Emil Andersen, 5. F.
Sumpskildpadde.		Emil Hilbert, 4. F.
En Snøgeham.		Erik Dresing, 1 F.
Musikinstrument fra Kongo.		Poul Emil Andersen, 5 F.
Et Stykke Kunstvævning.		Kaj Tilly, 3. F.

Efterslægtselskabets Bogsamling.

Bogsamlingen staar til vederlagsfri Afbenyttelse for Skolens Lærere og Disciplene i Gymnasiet, Realklassen og Mellemskolen*).

Udlaanet har i Tiden fra 1. Maj 1913 til 30. April 1914 omfattet ialt 2989 Bind.

Bibliotekar er Hr. Gymnasielærer Michelsen. Eleverne Gunnar Grønbæk, Louis Holbech, Ove Høeberg, Poul Lundbeck, Ludvig Syberg og Carl Thorsager har bistaaet ved Udlaanet.

* Skolen gaar ud fra, at Eleverne har Hjemmets Tilladelse til at benytte Bogsamlingen, medmindre den modtager særlig Meddelelse om det modsatte.

Lærerpersonalet i det forløbne Skoleaar.

- Fru Andersen, A., Gymnasielærerinde (Lærerinde ved Skolen siden 1911) [1896]*), Engelsk i III G s, III G m, II M.
- Hr. Andreasen, S.J., Gymnasielærer (Lærer ved Skolen siden 1909) [1886], Tysk i III M B, II M, Latin i I G s, Oldtidskundskab i III G, I G, Matematik og Regning i IV M B. Har Tilsyn i Bygningerne. Klasselærer.
- Berg, C., Cand. phil. (1862) [1862], Geografi i IV M B, III M A og B, II M, I M, 5 F, 4 F, 3 F, Naturhistorie i I M, 5 F, Regning i I M, 4 F, 3 F. Har Tilsyn paa den lille Legeplads.
- Berg, J., Cand. phil. (1880) [1880], Naturhistorie i IV M A og B, III M A og B, Naturfag i III G m, II G m, I G m.
- Frk. Boldt, M. (1884) [1884], Dansk i 4 F, 3 F, 2 F, 1 F, Iagttagelsesundervisning i 2 F, 1 F, Geografi i 2 F. Fører Overtilsyn med Undervisningen i 1 F, 2 F og 3 F. Klasselærerinde.
- Hr. Brix, Fr., Fuldmægtig i Marineministeriet, R. af Dbg. (1873) [1873], Historie i II G, R.
- Bruun**), E., Sognepræst (1910) [1910], Religion i III G, II G, I G,

*) Tallene i de firkantede Klammer betegner Anciennitetsaaret ved De forenede Skoler.

**) Under Pastor Bruuns Sygdom har D'Herr. stud. theol. G. Bruun og Pastor Quistgaard vikarieret.

- Hr. Bruun, T. E., Gymnasielærer (1908) [1897], Matematik i III G s, I G s.
- Bønsøe, K., Cand.phil., Kommunalærer (1892) [1892], Geografi i R, IV M A.
- Frk. Eibye, F., eksamn. Lærerinde (1902) [1902], Religion i R, IV M A og B, III M A og B, II M, Dansk i IV M B, III M B, II M B, Naturhistorie i 4 F, Regning i 2 F, 1 F. Klasselærerinde.
- Gad*), V. (1909) [1888], Dansk i II M A, I M, 5 F, Historie i 1 F, Skrivning i III M B.
- Hr. Guldbrandsen, Fr., Gymnasielærer (1895) [1895], Skrivning i R, III M A, II M, I M, 5 F, 4 F, 3 F, 2 F, Tegning i III M A og B, II M, I M, 5 F, 4 F. Har Tilsyn paa den store Legeplads og i Bygningerne. Klasselærer.
- Frk. Hansen, P., Gymnasielærerinde (1894) [1894], Dansk i III G, II G, I G, Engelsk i IV M A og B, Latin i III G s, II G s, Oldtidskundskab i II G. Klasselærerinde.
- Fru Haunstrup, H., Professorinde, Gymnasielærerinde (1900) [1890], Sang i III G, II G, I G, III M A og B, II M, I M, 5 F, 4 F, 3 F, 2 F, 1 F.
- Hr. Holm, C., Fuldmægtig i Marineministeriet, R. af Dbg. (1884) [1884], Matematik i III M B, Regning i III M B, 5 F.
- Holm, Erik, Gymnasielærer (1896) [1894], Naturlære i III G m, II G m, I G m, R, IV M A, III M A, Matematikma og Regning i R.
- Holst, O., Gymnasielærer (1911) [1897], Tysk i III G s, II G s.
- Iversen, I., Gymnasielærer (1881) [1881], Naturlære i IV M B, III M B, I M, Matematik i III G m, II G s,

*) Under Frk. Gads Orlov har Frk. A. Andersen, eksamn. Faglærerinde, vikarieret.

- II G m, I G m, III M A, Regning i III M A. Klasse-
lærer.
- Hr. Jacobsen, P., Inspektør ved Skolen (1885) [1885],
Tysk i R, IV M A og B, III M A, Historie i IV M A
og B, III M A og B, II M.
- Lund, H., Gymnasielærer (1894) [1894], Engelsk i I
M, 5 F, Tysk i I G s, Fransk i III G, II G, I G, IV
M A og B. Klasselærer.
- Michelsen, C. V. A., Gymnasielærer (1909) [1894],
Religion i I M, 5 F, Historie i I M, 5 F, 4 F, 3 F,
Naturhistorie i R, II M, Naturfag i I G s, Naturlære
i II M, Matematik og Regning i IV M A, II M.
Klasselærer. Bibliotekar ved Efterslægtsselskabets
Bogsamling.
- Frk. Paul-Petersen, M., eksamn. Gymnastiklærerinde
(1910) [1895], Gymnastik i I M, 5 F, 4 F, 3 F, 2 F,
1 F.
- Poulsen, H. (1894) [1894], Religion i 4 F, 3 F,
2 F, 1 F, Historie i 2 F, Skrivning i 1 F.
- Hr. Schiøler, R. C., Kaptajn, R. af Dbg., Gymnasielærer
(1899) [1895], Gymnastik i III G, II G, I G, R,
IV M A og B, III M A og B, II M. Har Tilsyn paa
den store Legeplads.
- Frk. Wøldike, G., Gymnasielærerinde (1900) [1900],
Engelsk i II G s, II G m, I G s, I G m, R, III M A
og B.
- Rektor (1908) [1891], Fransk i R, Historie i III G,
I G.
-
- Efter Forfatter Aug. Fjelstrups Død har hans Un-
dervisningstimer været besørget af:
- Hr. Michelsen, C. V. A., Gymnasielærer, Naturfag i III
G s, II G s.

Frk. Wøldike, G., Gymnasielærerinde, Dansk i III M A.

Hr. Bøgh Hansen, G., stud. mag., Dansk i R.

— Jensen, G., stud. mag., Dansk i IV M A.

Samtidig blev Hr. Gymnasielærer Michelsens Timer i Historie i 4 F og 3 F overtaget af eksamn. Faglærerinde, Frk. A. Andersen.

Hr. Krigsassessor O. Jørgensen, Dbmd., F. M., har været knyttet til Skolen som fast Vikar i Gymnastik.

Den mundtlige Del af Skolens Aarsprøve afholdes i Dagene fra d. 2. til d. 6. Juli. I de Fag, i hvilke der ikke afholdes mundtlig Prøve, vil der blive givet en Aarskarakter. Aarsarbejdets og Prøvernes Udfald meddeles Tirsdag d. 7. Juli Kl. 12, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse.

Det nye Skoleaar begynder Fredag d. 21. August Kl. 9.

Ferier og Fridage i Skoleaaret 1914—15:

Efteraarsferie fra 18. til 21. Oktober	} begge Dage med- regnede.
Juleferie fra 23. Decbr. til 6. Januar	
Paaskeferie fra 31. Marts til 6. April	
Pinseferie fra 22. til 30. Maj	

Enkelte Fridage:

Lørdag den 21. November, Mandag den 8. Marts,
Lørdag den 1. Maj, Tirsdag den 15. Juni.

Indmeldelser af nye Elever modtages hver Skoledag, helst før Sommerferien.

Rektor træffes sikrest hver Skoledag Kl. 1—2.

Til at overvære Prøverne indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der interesserer sig for Skolen.

Skolebetalingen.

Reglerne for Skolepengesatserne i 1914—15 vil ikke kunne bekendtgøres, før de Forhandlinger, der føres med Ministeriet desangaaende, er tilendebragt.

Eksamensafgifter.

1. En Elev, der indstiller sig til Mellemskole-, Real- og Studentereksamen, betaler i Eksamensafgift 10 Kr.
2. En Privatist, der indstiller sig til Tillægsprøven til Mellemskole- eller Realeksamen, betaler 7 Kr. Omfatter Prøven flere end eet Fag, betales desuden for hvert af disse 2 Kr.
3. Ved ministeriel Bekendtgørelse af 1. April 1912 er det paalagt Skolerne — foruden den Eksamensafgift, der betales til Skolerne, — at opkræve et særligt Indmeldelsesgebyr til Statskassen af hver Elev, der indmeldes til de offentlige Eksaminer.

Denne Afgift til Statskassen er fastsat saaledes:

Mellemskoleeksamen	3 Kr.
Realeksamen	5 -
Studentereksamen	8 -

Afgiften opkræves ikke i Hjemmene, men betales paa Skolen til vedkommende Rektor inden 1. April, og dens kontante Erlæggelse er en Betingelse for, at Staten giver vedkommende Eksaminand Adgang til Eksamen, hvilket Skolen herved tillader sig at meddele.

EFTERSLÆGTSELSKABETS
BOGSAMLING

KØBENHAVN
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1914

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Nordisk Litteratur	3
Fremmed Litteratur:	
Engelsk Litteratur	11
Fransk —	12
Tysk —	13
Forskellig —	14
Historie	14
Biografier, Personalhistorie m. m.	18
Naturvidenskab, Jord- og Rejsebeskrivelser samt andre Skrifter af belærende Indhold	20

Nordisk Litteratur.

- Aakjær, Jeppe: Frederik Tapbjergs Plovgilde.
Aarestrup, Emil: Digte i Udvalg.
Andersen, A.: »Din Konge kommer«.
— Marcus-Evangeliets Opfattelse af Herrens Liv.
— Lucas-Evangeliets Opfattelse af Herrens Liv.
— Johannes-Evangeliets Opfattelse af Herrens Liv.
— Mennesket efter Evangeliernes Opfattelse.
— Menneskets Søn. Evangelieopfattelsernes Enhed.
Andersen, H. C.: Eventyr og Historier I—II (Jubilæums-udgave).
— I Improvisatoren. II O. T. III Kun en Spillemand. IV De to Baronesser, Lykkepeer, Billedbog uden Billeder. V, VI, VII og VIII Eventyr og Historier. IX Rejse-skizzer. X Skuespil og Digte. XI—XII Mit Livs Eventyr.
— Mit Livs Eventyr. Bearbejdet for Børn af Kn. V. Rosenstand.
Andersen Nexø, Martin: Bornholmer Noveller.
Arentzen, Chr.: Gunløg Ormetunge.
Arnesen, A. L.: Et Rejseeventyr. (Udg. af J. Collin).
Asbjørnsen, P., og Moe: Eventyrbog for Børn.
Bååth-Holmberg, Cecilia: Far och son.
Bagger, C.: Digtninger i Udvalg.
Baggesen, Jens: Samlede Værker 1—8.
— Udvalgte Digtninger.
— Riimbreve og poetiske Epistler I—II. Ved A. Arlaud.
Bang, Herman: Udvalgte Fortællinger.
— Tine.
— En dejlig Dag og andre Noveller.
Bauditz, S.: Historier fra Skovridergaarden. — Krøniker fra Garnisonsbyen. — Udvalgte Noveller. — Sporsne. — Hjortholm. — Absalons Brønd. — Omkring Ilden

- og andre Fortællinger. — En Aften i Skovridergaarden
og andre Fortællinger. — Den gamle Kro.
- Becker, T. A.: En Familiehistorie.
— Bondekrigen.
— Claus Limbek den Yngre.
- Bellman, C. M.: Fredmans Sanger. Text og Musik. 2 Bd.
- Bergsøe, Vilh.: Fra Piazza del Popolo.
— Fra den gamle Fabrik.
— Italienske Noveller.
- Bernhard, Carl: Samlede Skrifter I—XIV.
— Lykkens Yndling.
— Et Aar i Kjøbenhavn.
- Bjørnson, Bjørnstjerne: Samlede Værker I—XI.
— Udvalgte Fortællinger.
- Blicher, St. St.: Samlede Noveller og Skizzer I—IV. Ved
P. Hansen.
— Jysk Digtning. Ved Vilh. Andersen.
— Digte.
- Blicher-Clausen, J.: Frater Giovanni.
- Bodenhoff: Mellem Heltegrave.
— En Hverdagshistorie fra 1849.
— Mellem Venner og Fjender.
- Boganis: Jagtbreve I—II.
- Bredahl, C.: Dramatiske Scener I—III.
- Bredsdorff, Chr.: Paa Feltfod.
- Bredsdorff, Elise: Onkel Kaspers Skovtur o. a. Fortæll.
Brøndsted: Borretaarn.
- Budde, L.: Fra Lømmelalderen.
— En Historie fra fattige Steder.
— En Historie om, hvorledes Fa'er ganske alene klarede
det hele.
— Julefortællinger I—II.
- Bødtcher, Ludvig: Digte, ældre og nyere. Ved Kr.
Arentzen.
- Bøgh, Erik: Otte nyere Forelæsninger.
- Christmas, Walter: Peder Most.
— Styrmand Most.
— Kong Peder.
— Paa Livet løs.
— Millionærdrengen.
- Collett, C.: Amtmandens Døtre.
- Dan: Jeg og andet Godtfolk.
- Dodt, Beatus: Udvalgte Fortællinger I—II.
- Drachmann, Holger: I Storm og Stille.

- Drachmann, Holger: Prinsessen og det halve Kongerige.
 — Der var en Gang —.
 — Sømandshistorier.
 — Fortællinger.
 — Derovre fra Grænsen.
 — Melodramer.
 — En Overkomplet.
- Eitrem, H., Larsen, Amund B. og Schjøtt, S.: Utredning av spørsmålet om et mulig samarbejde mellem landsmaal og riksmaal i retskrivningen.
- Elster, Kr.: Samlede Skrifter I—II.
- Etlar, Carit: Gjønehøvdingen. — Fangen paa Kalø. — Madsaluna. — Rejsende. — Strandrøveren. — Herverts Krønike. — Krigsbilleder. — Broget Selskab. — Trenens Varsel. — Haabløs. — Krøniker. — Vaabenmesteren. — Herremænd. — Serafino fra Ota. — Undervejs. — Salomon Baadsmand.
 — Tordenskjold i Marstrand. Folkekomedie.
- Ewald, Carl: Makra.
 — De fire Fjerdingsfyrster.
 — Æventyr. I—XIV Samling.
 — Historier.
- Ewald, H. F.: Svenskerne paa Kronborg. — Den skotske Kvinde paa Tjele. — Knud Gyldenstjerne. — Valdemarstoget. — Anna Hardenberg. — Leonora Kristina. — Christian den Anden. — Daniel Rantzow. — Niels Brahe. — Valdemar Krones Ungdomshistorie. — Udvalgte Fortællinger.
- Ewald, Johannes: Samtlige Skrifter. II—VIII.
 — Udvalgte Skrifter.
 — Samlede Skrifter efter Tryk og Haandskrifter. Udgivne af Hans Brix og V. Kuhr. I Bind 1914.
- Feilberg, H. F.: Barndomsaar ved Vesterhavet.
 — Brødrene fra Strandgaarden.
- Fjelstrup, Aug.: Tre danske Palæotyper. I Belejringen af Rhodos. II Flores og Blanseflor. III Historien om Jon Præst.
- Fleuron, Svend: Den gamle i Skovene.
 Folkeviser, danske, i Udvalg (ved Axel Olrik).
 Fortællende Digte etc. (ved H. V. Rasmussen).
 Folke- og Skæmteviser i bornholmsk Mundart, samlede af P. L. Gornitzka.
- Friis, I. A.: Lajla.
 G.: Naar Aftnerne længes.

- G.: Hvad Faster fortalte.
- Geijerstam, Gustav af: Boken om Lille-Bror.
— Bogen om Lillebror, dansk Udgave.
- Gjellerup, Karl: Helikon.
— Germanernes Lærling.
— Bryllupsgaven.
- Goldschmidt, M.: Ravnene.
— Poetiske Skrifter; I En Jøde; II Fortællinger; III—V Hjemløs; VI—VIII Fortællinger og Romaner.
- Grundtvig, N. F. S.: Krønike-Rim.
— Om den sande Christendom.
— Mands Minde 1788—1838.
— Bibelkrønike.
— Den christelige Børnelærdom.
— Harald Blaatand og Palnatøke.
— Mundsmag af Danmarks Krønike.
- Grundtvig, Svend: Danske Folkeeventyr.
— Gamle danske Minder i Folkemunde. I. Saml.
- Gyllembourg, Th.: Samlede Skrifter I—XII.
- Hagen, N.: Hvorledes lille Hans Peter hjalp sin Broder.
- Harboe, Rolf: Julehistorier fra Fjordby.
— Nye Julehistorier fra Fjordby.
- Hauch, C.: Samlede Romaner og Fortællinger; I en polsk Familie, II Vilhelm Zabern og Fortælling om Haldor, III Guldmageren, IV Slottet ved Rhinen, V Sagn om Thorvald Vidførlø, VI Robert Fulton, VII Charles de la Bussiere, Et Martyrium i Nutiden, Bellman.
— En polsk Familie. Særudgave.
— Vilhelm Zabern. —
— Samlede Digte I—II.
- Heiberg, J. L.: Romantiske Comedier I—II. — Dramer.
— Lystspil. — Vaudeviller I—II. — Digtninger. — Blandede Digte. — Vaudeviller i Udvalg.
- Heidenstam, Verner von: Karolinerne I—II.
— Svenskerne og deres Høvdinger.
- Helms, Jhs.: Soldaterliv i Krig og Fred.
— Fortællinger og Digte.
- Hertz, Henrik: Digte fra forskjellige Perioder I—IV. 2 Bind.
— Lystspil (ny Samling).
— Udvalgte dramatiske Værker I—VIII.
— Romantiske Skuespil.
- Holberg, Ludvig: Samlede Skrifter, udgivne af Carl S. Petersen. I. Bind 1913.

- Holberg, Ludvig: Peder Paars.
 — Mindre poetiske Skrifter.
 — Epistler.
 — Udvalgte Epistler. Ved Winkel Horn.
 — Niels Klims underjordiske Rejse.
 — Comedier I—III. Ved Liebenberg.
- Holst, H. P.: Den lille Hornblæser.
- Hostrup, J. C.: Komedier I—III.
 — Sange og Digte I—II.
 — Efterladte Digte.
- Høyer-Møller: Tre af mine Venner.
- Ibsen, Henrik: Samlede Værker I—X.
 — Et Dukkehjem. (Særudgave).
 — To Skuespil. —
- Ingemann, B. S.: Digte.
 — Dronning Margrethe. — Valdemar den Store og hans Mænd. — Valdemar Sej. — Erik Menveds Barndom. — Kong Erik og de Fredløse. — Prins Otto af Danmark.
 — Landsbybørnene.
 — Eventyr og Fortællinger.
- Jacobsen, I. P.: Samlede Skrifter I—II.
 — Mogens og andre Noveller.
- Janson, Kristoffer: Præriens Saga.
 — Hjørdis.
- Janssen, Børge: Kongelig Naade.
 — Christine af Danmark.
- Jensen, Johannes V.: Bræen.
- Jensen, N. A.: Godt Mod. Sønderjysk Studie fra gamle Dage.
- Jessen, Franz v.: Egne, jeg saa.
- Jessen, H.: I Fritiden. Eventyr, Fortællinger m. m. samlede af.
- Justesen, H. E. F.: Fra Mark og Skov og Lyngens brune Land.
- Jørgensen, Jhs.: Beuron.
 — Fra Vesuv til Skagen.
 — Den yderste Dag og Græs.
- Kaalund, H. V.: Samlede Digte.
 — Fulvia.
- Kandarius: Garnisonsliv.
- Kielland, Alex. L.: »Sne« og »St. Hans Feste«.
 — Samlede Noveller.
 — Arbejdsfolk.

- Kierkegaard, S.: Frygt og Bæven.
— Øjeblikket.
- Knudsen, Jakob: Den gamle Præst.
- Krohn, J.: Fortællinger for Børn I—III.
- Lagerløf, Selma: Legender og Fortællinger i Udvalg.
— Dronninger i Kongshelle og andre Fortællinger.
— Drottningar i Kungahälla.
— En Herregaardshistorie.
- Lange, Thomas: Udvalgte Skrifter I—II.
- Larsen, Karl: I det gamle Voldkvarter.
— Seksten Aar.
— Vort Folk i 64.
— Et Folk i Krig.
- Leopold, Sv.: Pro Patria.
- Lie, Bernt: I Eventyrland.
- Lie, Jonas: Samlede Værker I—XIV.
— Livsslaven. (Særudgave).
— Den Fremsynte. (Særudgave).
— Dyre Rein. (Særudgave).
— Gaa paa! (Særudgave).
— Lodsens og hans Hustru. (Særudgave).
- Liisberg, Bering: Frisk Luft.
— General-Kaptajnen.
— Eventyr i Kongens Have.
- Loft, J.: Historien om Troels Nicolaj.
- Lütken, André: Fra Syden.
- Lützhøft, Hans: Julefortællinger.
- Malling, Math.: Guvernørens Frue.
- Mariager: Antikke Fortællinger I—II.
— Den sidste Lamia. Fra Hellas (anden Række).
- Molander, Harald: En Lykkeridder. Overs. af Woldemar.
- Molbech, Chr. K. F.: Dæmring.
— Ambrosius, Skuespil i fire Akter.
- Molbech, C.: Udvalgte Eventyr.
- Mylus-Erichsen: Fra Klit og Hav.
- Møller, Carl: Paa Farten.
— Familieliv.
— Vore Husdyr.
— Mørupperne.
- Møller, Isted: Ferie paa Skovkildegaard. I. Udgave.
— Ferie paa Skovkildegaard. II. omarb. Udgave.
- Møller, Poul Martin: Udvalgte Skrifter I—II. Ved Chr. Winther.
— Udvalgte Skrifter I. Ved Vilh. Andersen.

- Møller, Poul Martin. En dansk Students Eventyr.
- Nicolai (H. Scharling): Ved Nytaarstid i Nøddebo Præstegaard.
- Nielsen, L. C.: Drengene til Orlogs.
- Nielsen, Zakarias: Den store Magt.
- Nyblom, Helene: Der var en Gang —. I—II.
- Oehlschläger, Adam: Digtværker I—XVIII.
- Tragiske Dramaer I—X.
- Udvalgte Digtninger.
- Øen i Sydhavet.
- Olufsen, Oluf Chr.: Gulddaasen, Lystspil i fem Optog.
- Overskou, Th.: Comedier I—V.
- Paludan-Müller, Fr.: Poetiske Skrifter I—VIII.
- Digtninger.
- Fire Digte.
- Dandserinden.
- Ploug, Carl: Poul Rytters Viser og Vers.
- Digte.
- Pontoppidan, Henrik: Skyer.
- Isbjørnen og Lille Rødhætte.
- Nattevagt.
- Rahbek, K. L.: Skuespil I—III.
- Ricard, Olf.: Ungdomsliv.
- Richardt, Chr.: Det hellige Land.
- Samlede Digte I—III.
- Vort Land.
- Rist, P. Fr.: Efter Dybbøl.
- En Rekrut fra 64.
- Lasse Månsson fra Skaane.
- Rosenkilde, A.: Anders Tikjøb.
- Rosenkilde, C. N.: Efterladte Skrifter I—II. Ved P. Hansen.
- Rosenkrantz, Palle: Den store Slange.
- Rosenstand, Knud V.: De Pokkers Drengene.
- Klaus Klumpe.
- Runeberg: Fänrik Ståls Sägner.
- Samlede Skrifter I—II.
- Rydberg, Victor: Vapensmeden.
- Vaabensmeden. Oversættelse.
- Den siste Athennærn.
- Den sidste Athenienser. Oversættelse.
- Romerske Dage.
- Rytter, Poul: Sylvesternat. Atellan i tre Akter. Udgivet af Oskar Schlichtkrull.

- Rønne, Jørgen Falk: En modig Pige og andre Fortællinger.
- Rørdam, Vald.: Den gamle Kaptajn I—III.
- S. (Schack): Phantasterne.
- Schandorph, S.: Fortællinger I—II.
— Et Aar i Embede.
- Sick, Ingeborg Maria: Jomfru Else.
- Skovgaard-Petersen, C.: Ungdommens Bog.
- Stensgård, Erling: De forbudte Sange.
- Storm, Edvard: Fabler og Fortællinger. Kbhvn. 1782.
- Stuckenberg, Viggo: Sol og Valhavn.
- Svendsen: Hjemstavn.
- Tange: Der kæmper et Folk.
— Der stander en Strid.
- Tegnér, E.: Frithjofs Saga.
— Samlade Skrifter I—II.
- Thoresen, Magdalene: Udvalgte Fortællinger.
— Billeder fra Midnatssolens Land I—II.
- Thyregod, C. A.: Blandt Bønder I—III.
- Topelius, Zach.: Feltskärens Berättelser II, III, IV, V.
— Gustav Adolf og Trediveaarskrigen.
— Fra Karl den Tiende Gustavs og Karl den Ellevtes Tid.
- Topsøe, V. C. S.: Nutidsbilleder.
(Topsøe, V. C. S.): Fra Studiebogen.
- Torp, Søren: Op ad Stolper — Ned ad Vægge.
- Weis, A.: Mogens og Poul.
- Welhaven: Samlede Digtværker I—IV.
- Wengel, Chr. Molt: Kjærlighed paa Taget. Vaudeville i een Akt.
— »En Tale«. Lystspil med Sang i 2 Acter.
- Wergeland: Udvalgte Skrifter.
- Wessel, Joh. Herman: Samlede Digte. Ved Boye.
— Kjærlighed uden Strømper. Ved H. Jæger.
- Winther, Chr.: Hjortens Flugt.
— Til Een.
— Eventyr fra fremmede Lande.
— Fortællinger i Prosa.
— Fortællinger paa Vers og »Træsnit«.
— Udvalgte Digte.
— Romancer og Ballader.
— Samlede Digtninger I—V og VIII—XI.
- With, K. H. (En gammel Skolemand): En Familiehistorie.
- Vollquartz, Ingeborg: En eventyrlig Sommerferie.
- Yngre danske Digttere, 1880—1890. I—II.

- Østergaard, Vilh.: Danmarks Vovehals.
 — Niels Ribes Æventyr.
 Østrup, J.: Skiftende Horisonter.

Fremmed Litteratur.

Engelsk Litteratur.

- Bulwer: Harald I—II.
 — Nat og Morgen.
 — Den sidste Lehnsherre.
 — Rienzi.
 Burnett, F. H.: Lille Lord Fauntleroy.
 Byron: Dramatiske Digte og Fortællinger.
 Cooper: Hjortedræberen. — Den sidste Mohikaner. — Stifinder. — Læderstrømpe. — Prairien. — Bijægeren. — Indianerhøvdingen.
 Day, Th. F.: Delfinens Krydstogt.
 Dickens, Ch.: Mindre Fortællinger. — Strenge Tider. — Martin Chuzzlewit I—II. — Dombey & Søn I—II. — Store Forventninger. — En Fortælling om to Byer. — Vor fælles Ven I—II. — Nicolas Nickleby I—II. — Edwin Droods Hemmelighed. — Oliver Twist. — Lille Dorrit I—II. — Den ucommercielle Rejsende. — Skizzer. — Rejseminder. — Nelly og hendes Bedstefader I—II. — Pickwick Klubben I—II. — Barnaby Rudge. I—II. — Bleak House I—II. — David Copperfield I—IV.
 — Nicholas Nickleby. Engelsk Udgave.
 Doyle, A. Conan: A study in scarlet.
 Farrar: St. Winifred eller Livet i en engelsk Skole.
 Frimodt, Emil H.: In praise of Scottish Scenery.
 Goldsmith, Oliver: Præsten fra Wakefield.
 Gosse, Edmund: To Besøg i Danmark 1872—74.
 Gracie, Archibald: Sandheden om Titanic.
 Haggard, Rider: Den sorte Lillie.
 — Kong Salomons Miner.
 Harte, Bret: Tre Kompagnoner.
 — Byens Myndling.
 Hughes, Th.: Tom Browns school days.
 Jerome, Jerome K.: Tre Mand i en Baad.
 Kingsley, Ch.: Westward Ho.

- Kipling, Rudyard: Junglebogen. — Lyset, der sluktes.
 — Fra Indien. — Havets Helte. — Den nye Junglebog.
 — Engelskmænd i Indien. — Fire Fortællinger. — Udvalgte Fortællinger. — Soldaterhistorier. — Til Orlogs.
- London, Jack: Naar Naturen kalder.
- Longfellow: Sangen om Hiawatha.
- Marden, O. S.: Jeg vil fremad!
- Marryat: Jafet. — Percival Keene. — Jacob Ærlig. — Peter Simple. — Mr. Midshipman Easy. — Frank Mildmay. — Kongens Eje. — Kapergasten. — Den fattige Jack. — Pasjaen. — Newton Forster. — Josef Rushbrook. — Nybyggerne i Kanada. — Snarleyow. — Violets Rejser og Hændelser. — Afrikarejsen.
- Poe, Edgar Allan: Mystiske Historier.
- Powell, Robert Baden-: Ved Lejrbaalet.
- Reed, T. B.: The fifth form at St. Dominic's.
- Russel, W. Clark: En Søkadets Eventyr.
- Scott, W.: Puritanerne. — Montrose og den sorte Dværg. — Nigels Hændelser. — Waverley. — St. Valentins Dag. — Ivanhoe. — Krøniker fra Canongate. — Peveril fra Aasen I—II. — Fængslet i Edinburgh. — Woodstock. — Rob Roy. — Kenilworth. — Bedstefaders Fortællinger I—III. — Quentin Durward. — Oldgran-skeren. — Abbeden.
- Sims, George R.: Mary Jane's Memoirs.
- Shakespeare: Dramatiske Værker I—IX. Ved Lembcke.
- Shaw: Egen Kraft. (Smiles: Self-Help).
- Stevenson: Treasure Island.
- Stowe, H. Beecher: Onkel Toms Hytte.
- Thackeray: Bogen om Snobberne.
 — Philips Eventyr I—II.
 — Forføngelighedens Marked I—III.
 — Pendennis I—III.
- Twain, Mark: Skildringer og Skitser I—II.
- Vachell, H. A.: Skolen paa Højen.

Fransk Litteratur.

- Bungener, F.: Julefortællinger.
- Dumas, Alex.: De tre Musketerer.
 — Musketerernes sidste Bedrifter.
 — Tyve Aar efter.
- Eckmann-Chatrion: Efter Moskous Brand.

Hugo, Victor: Galejslaven.

— 1793.

Laboulaye: Abdallah.

Merimée: Colomba.

Molière: Lystspil I—III.

Pailleron: Le monde ou l'on Sennuie.

Souvestre: Au coin du feu.

Verne, Jules: Cinq semaines en ballon.

— Den indiske Arv. — Kapt. Peter Steens vidunderlige Hændelser. — En Verdensomsejling under Havet. — Fem Uger i Ballon. — Claudius Bombornac. — Jordan rundt i 80 Dage. — Den hemmelighedsfulde Ø. — Slottet i Karpaterne. — Det rullende Hus. — Keraban Stivnakke. — Rejsen til Maanen I—II. — Kaptainen paa 15 Aar. — Kejsserens Kurér. — Kaptain Grants Børn.

Vigny, Alfr. de: Cinq Mars.

Tysk Litteratur.

Campe: Robinson.

Ebers, Georg: Homo sum.

— Fru Borgmesterinden.

— En ægyptisk Kongedatter.

Franzos: Jøder og Slaver.

— Jøderne i Barnow.

Goethe: Werke; 1—40 Bd. 20 vol.

— Faust. Ved P. Hansen.

Hauff: Werke.

— Gedichte und Märchen.

— Lichtenstein.

Hesse, Hermann: Peter Camenzind.

Kleist, H. v.: Michael Kohlhas.

Musæus: Æventyr.

Reuter, Fr.: Landmandsliv.

Sachs, Hans: Naktergalen från Wittenberg. Ved Akerblom.

Schiller: Sämmtliche Werke. I—XII.

— I Don Karlos. — II Røverne. — III Jomfruen fra Orleans. — IV Fiesco. — V Kabale og Kærlighed. — VI Maria Stuart. — VII Bruden fra Messina og Wilhelm Tell. — VIII Wallenstein.

Forskellig Litteratur.

- Amicis, Edm. de: Italienske Soldaterhistorier I—II.
 — Den lille Trommeslager.
 Gozzi, C.: Dramatiske Æventyr.
 Indiske Æventyr og Fabler.
 Kalidasa: Sakuntala.
 — Kongen og Danserinden.
 — Skybudet.
 Kovalevsky, Sonja: Liv i Rusland og Vera Vorontzoff.
 Manzoni: De Trolovede.
 Sienkiewitsch, Henryk: Quo vadis? I—II.
 Tolstoy, Leo: Fader og Søn.
 — Udvalgte Fortællinger.
 Turgenjew: Fortællinger og Skitser I—III.
 — Helene.
 — Foraarsbølger.
 — Af en Jægers Dagbog.
 Odyssevs' Rejser og Eventyr, fortalt af Morten Pontoppidan.
 Aiskylos: Agamemnon. (Overs. af N. Møller).
 Aristofanes: Ridderne. (Overs. af Dorph).
 Euripides: Skuespil. (Overs. af Christensen Schmidt).
 Lukianos fra Samosata: Udvalgte Skrifter. (Overs. af Gertz).
 Platon: Sokrates' Forsvarstale. (Overs. af Gertz).
 Græske og latinske Forfattere. (Overs. af Gertz).
 Sofokles: Ajas. (Overs. af Thor Lange).

Historie.

- Andersen, Vilh.: Tider og Typer af dansk Aands Historie,
 I—II Erasmus.
 Arnoldsen, K. P.: Nordens Enhed och Kristian II.
 1864 i Billeder og Tekst. Udgivet af »Danmarks-Samfundet».
 Beckett, Francis: Verdenskunstens Historie i Grundtræk.
 Berthelsen, Henrik: Dansk Sproghistorie I—II. 1 vol.
 Bing, Just: Europas Litteratur i det 19de Aarhundrede.
 Blicher, Steen Steensen, Fortegnelse over en Samling
 Arbejder af — og andres Arbejder om ham og hans
 Forfatterskab m. v. Ved M. Philipsen.
 Bokkenheuser, K. Fr.: Efterslægtsselskabet og dets Skole.

- Bokkenheuser, V.: Fra Ejderen til Als.
- Brandes, Georg: Ludvig Holberg. — Esaias Tegner. — Julius Lange. — Indtryk fra Polen. — Indtryk fra Rusland. — Heinrich Heine. — Henrik Ibsen. — Danske Digtere. — Essays.
- Bruun, Carl: Kjøbenhavn. En ill. Skildring af dets Historie, Mindesmærker og Institutioner. I—III.
- Burmeister og Wain's Historie gennem 60 Aar.
- Clausen, H. V.: Nordslesvig 1863—93.
- Clausen, Julius: Jens Baggesen. En litterær-psykologisk Studie.
- Collin, E.: H. C. Andersen og det Collinske Hus.
- la Cour, Vilh.: Fædrelandet. Grundtræk af Danskhedsfølelsens Vækst.
- Danmarks Riges Historie I—VI.
 I Johannes Steenstrup: Oldtiden og den ældre Middelalder. — II Kr. Erslev: Den senere Middelalder. — III A. Heise og V. Møllerup: 1481—1588. — IV I. A. Fredericia: 1588—1699. — V Edvard Holm: 1699—1814. — VI A. D. Jørgensen: 1814—1864.
- Dampskibs Selskab, det forenede; dets Historie 1866—1906.
- Davidsen, J.: Fra det gamle Kongens Kjøbenhavn I—II.
- Eitrem, S.: Cicero og hans Tid.
- Erichsen, A. E.: Bergens Kathedralskoles Historie.
- Fabricius, A.: Danmarks Historie I—II.
 — Illustreret Kirkehistorie for Folket I—II.
 — Minder fra Nordens Historie.
- Fjelstrup, Aug.: Borreby og dets Ejere.
 — Guldmagere i Danmark i det XVII. Aarhundrede.
- »Flatø Bogen«.
- Folkenes Historie I—VII samt Register.
- Fryxell: Gustav Vasas Historie.
- Hammerich, Fr.: Christian II i Sverige og Carl X Gustav i Danmark.
 — Det tredje slesvigske Felttog.
- Hanson: Under fremmed Aag.
- Haunstrup, Chr.: Tyske Verbalstammer i deres vigtigste Funktioner og Afledninger. Autograferet.
- Helveg, L.: Den lutherske Kirkereform i Danmark.
- Holberg, Ludvig: Heltehistorier I—II.
 — Heltindehistorier I—II.
 — Dannemarks Riges Historie I—III.
 — Kirke-Historie I—II.
- Holm, Edvard: Danmarks og Norges Historie I—VII.

- Holst, F. og Larsen, Axel: Felttogene i vore første Frihedsaar.
- Holst, Vilh.: Felttogene 1848, 49 og 50.
- Howardy, G.: De gamle Østerlande. I De assyriske Udgravninger. II Udgravningerne i Babylonien, Palæstina, Syrien, Lilleasien, Persien og Ægypten.
- Jensen, Chr. Axel: Danmarks Snedkere og Billedsnidere i Tiden 1536—1660.
- Jensen, N. P.: Den anden Slesvigske Krig 1864.
- Jessen, J.: Valgtaler 1902.
- Jørgensen, A. D.: 40 Fortællinger af Fædrelandets Historie. — Fortællinger af Nordens Historie.
- Koch, Carl: Fortællinger af Kirkens Historie. Oldtiden.
- Larsen, Axel: Kristian den Fjerdes Krige. — Dansk-norske Heltehistorier. I—IV.
- Larsen, Karl og Dumreicher, Carl: Krigen 1864 i samtidige Billeder.
- Lauridsen, P.: Da Sønderjylland vaagnede I—II.
- Laurin, Carl G.: Konsthistoria.
- Lehmann, Orla: Norge og Nordmændene.
- Liisberg, H. C. Bering: København i gamle Dage.
- Liljefalk, Axel: Foredrag over Krigen 1864.
- Liljefalk, A. og Lütken, Otto: Vor sidste Kamp for Sønderjylland.
- Lind, H. D.: Nyboder og dets Beboere.
- Lindbæk, J. og Stemann, G.: De danske Helligaandsklostre.
- Lindstrøm, Viggo: Kjøbenhavn i Tredserne.
- Lund, E. F. S.: Danske malede Portræter.
- Lund, H. C. A.: Studenterforeningens Historie I—II.
- Mackeprang: Nordslesvig 1864—1909.
- Meldahl, F. og Johansen, D.: Kunstakademiets Historie. Mindeskrift for Stormen paa Kjøbenhavn d. 10.—11. Februar 1659.
- Møllerup, Dr. W.: Danmarks gamle Hovedstad.
- Müller, L. Chr.: Den bibelske Historie.
- Müller, Sigurd: Nordens Billedkunst.
- Müller, Sophus: Vor Oldtid.
- Mørk Hansen, M.: Sønderjydernes Kamp for Modersmaalet. Nittende Aarhundrede, det. I—II.
- Nyholm, C. V.: Grundtræk af Danmarks Statsforfatning I—II.
— Omrids af Sveriges og Norges Statsforfatning.
— Finlands Stilling i det russiske Kejserrige 1900.

- Olav den Helliges Saga I—II. Ved Nord. Oldskrifts-Selskab.
 Olrik, A.: Danske Heltesagn.
 Petersen, N. M.: Samlede Afhandlinger I—II.
 — Danmarks Historie i Hedenold I—III.
 Petersen, Richard: Minder fra Øresundskysten.
 Pontoppidan, Morten: Bibelske Historier I—III.
 Prescott: Erobringen af Mexiko I—II.
 Pürschell, Victor: Akademisk Skytteforening. 1861—
 1911.
 Rasmussen, H. V.: Blodvidnerne i de tre første Aarhundreder.
 Reinhardt: Et Afsnit af den danske Blødestands Kronike.
 Rolfsen, Nordahl: Illustreret Verdenshistorie I—II.
 Rosebery: Napoleon paa St. Helena. Ved H. F. A. Andersen.
 Rosenberg, C. A.: Træk af Livet paa Island i Fristatstiden.
 — Danmark i Aaret 1848.
 Rosenberg, P. A.: Grækeraanden.
 — Romeraanden.
 Saksens Danesaga, oversat af Jørgen Olrik. I Fra Dan til
 Ingeld. II Fra Sigerslægten til Sven Estridsøns Død.
 III Svensonnernes og Borgerkrigenes Tid. IV Absalons
 og Valdemars Tid.
 Saxo Grammaticus: Danmarks Kronike. Ved Winkel
 Horn.
 Schlichtkrull, Oskar: Studier over Hostrups Genboerne.
 Snorre Sturlasson: Norges Kongesagaer.
 Spittler, L.: Statsforandringen 1660.
 Steenstrup, J. Chr.: Englands Erobring.
 Sørensen, C. Th.: Danmark 1864.
 Thiers, A.: Den franske Revolutions Historie I—X.
 Troels-Lund: Historiske Skitser.
 Verdenshistorie I—II (»Frem«).
 Wimmer, Ludv. F. A.: De danske Runemindesmærker
 I—IV. 6 vol.
 — De danske Runemindesmærker. Haandudgave ved Lis
 Jacobsen.
 Winkel Horn: Billeder af Livet paa Island I—II.
 Worsaae: Afbildninger fra det kgl. Museum for nord. Oldsager.
 Østergaard, Vilh.: Litteraturhistorie.
 — Ungdommens Bog om vort Land.

Biografier, Personalhistorie m. m.

- Abrahams, Arthur: Minder fra mine Forældres Hus.
— Minder fra min Studentertid.
- Abrahams, N. C. L.: Meddelelser af mit Liv.
- Absalon. Ved Axel Larsen.
- Adelaer, Curt Sivertsen. En historisk Undersøgelse af Chr. Bruun.
- d'Arc, Jeanne, Pigen af Orleans; af Jules Michelet.
- Bauditz, F.: Tiden, der svandt.
- Bergsøe, Vilhelm: De forbistrede Drengene.
— Krigen og Koleraen.
— Studenterleben og Studieliv.
— Eventyr i Udlandet.
— Under Palmer og Pinier.
— Henrik Ibsen paa Ischia og »Fra Piazza del Popolo«.
- Beringskjold, Statsfangen Magnus. Ved Aug. Fjelstrup.
- Bernhardt, Sarah: Erindringer.
- Buhl, Fredericianeren Peder. Ved Axel Llijefalk.
- Bokkenheuser, Fr.: Det var i Aaret...! Spredte Minder.
- Calvin, hans Liv, hans Gerning, hans Skrifter. af Felix Bungere.
- Columbus, Christoffer, og Amerikas Opdagelse.
- Dansk biografisk Lexikon I—XIX. Bind. Udg. af C. F. Bricka.
- Dickens Levnet, I—III; af I. Forster.
- Dickens, Charles, hans Liv og Gerning; af Alfred Ipsen.
- van Dockum, C.: Gamle Minder.
- Eugenie, Kejserinde; af Clara Tschudi.
- Ewalds Levnet; af Prof. Martin Hammerich.
- Feltpræst, en gammel (Høyer-Møller): Livs- og Krigserindringer.
- Frans, den hellige, af Assisi; af Johannes Jorgensen.
- Gade, Niels W.: Optegnelser og Breve. Udg. af Dagmar Gade.
- Grundtvigs, N. F. S., Liv og Gerning; af Fr. Winkel-Horn.
- Haydn, Joseph; af Gustav Hetsch.
- Heiberg, Johanne Louise: Et Liv, genoplevet i Erin- dringen I—IV. 2 vol.
- Hjorth, Søren, Dynamoprincippets Opfinder; af Sigurd Smith.
- Holbergs Levnet, fortalt af ham selv. Ved Fr. Winkel Horn.
- Holbergs Levnet; af O. V. Smith.
- Hollböhl, Generalmajor H.: En Brigadeadjutants Erin- dringer fra Krigen 1864.

- Hornung, C. C.: Et Haandværkerliv i forrige Aarhundrede.
 Ingemanns Levnedsbog.
- Jerichau, Harald, til Erindring om. Ved Elisabeth Jerichau,
 født Baumann.
- Jerichau, Jens Adolf, Erindringer af og om. Ved Nicolaj
 Bøgh.
- Jessens, Redaktør, Artikler.
- Juel, Niels; af I. C. Tuxen.
- Juel, Niels; en historisk Skildring af A. Güntelberg.
- Jürgensen, Frits, og hans Tegninger. En Levnedsskildring
 ved Nikolaj Bøgh.
- Kierkegaard, Søren; af P. A. Rosenberg.
- Livingstone, David; af V. Munck. I—II.
- Lorenzen, Peter Hjort; af Laurids Skau.
- Lumbye, H. C., og hans Samtid. Ved Godtfred Skjerne.
- Luthers Liv; af J. Køstlin.
- Luther, Morten. En Skildring af hans Liv og Gerning af
 Morten Pontoppidan.
- Læssøes Levned og Aktstykker til Krigen 1848—50. Ved
 Otto Vaupell.
- Marbots, General, Erindringer.
- Margrete, Dronning. Et Mindeskraft af O. Vaupell.
- Monrad, D. G., hans Deltagelse i Begivenhederne 1864. En
 efterladt Redegørelse udgivet ved Aage Friis.
- Møller, Carl: Fra Studenterdagene.
- Nansen, Fridtjof; af W. C. Brøgger og Nordahl Rolfsen.
- Napoleon; af Bering Liisberg.
- Nissen Hammelef, Hans; af L. Skau.
- Oxe, Peder; af Troels Lund.
- Payngk, Dr. Peter, Kong Kristian IV's Hofkemiker; af Aug.
 Fjelstrup.
- Rabelais, Mester Frants; af S. Broberg.
- Rantzau, Daniel; historisk Skildring af Axel Larsen.
- Rostgaard, Frederik; hans Liv og Levnet af Chr. Bruun.
- Schiødte, Jørgen Christian. Et Bidrag til Naturvidenskabens
 Historie i Danmark; af C. C. A. Gosch. I—III.
- Schorn, W.: Da Voldene stod.
 — Fra gamle Skuffer.
- Skau, Laurids; af M. Mørk Hansen.
- Skau, Bukshave, Peder: Minder fra mit Liv og min Tid.
- Skram, Peder og Elsebe Krabbe; af Jens Nørregaard.
- Stanleys Liv og Virksomhed ved Birger Hall.
- Storm, Edvard, og Efterslægtsselskabet; af Fr. Nygaard.
- Studerterne fra MDCCCLXXXIII; Biografier og Portrætter.

- Thorvaldsen; af Martin Hammerich.
 Thorvaldsen og hans Kunst; af J. M. Thiele.
 Thorvaldsen, Bertel; af Knud Rosenstand.
 Tordenskjold; af Wm. Carstensen og O. Lütken.
 Ulfeldt, Leonora Christina: Jammersminde; ved S. Birket Smith.
 Vaupell, Oberst Otto Frederik; udgivet af Richard Kopp.
 Weyse, C. E. F., hans Biographie; ved A. P. Berggreen.
 Winther, Christian. Et Livsbillede ved Nicolaj Bøgh. I—II.

Naturvidenskab, Jord- og Rejsebeskrivelser samt andre Skrifter af belærende Indhold.

- Aarbog, »Frems«. I—II.
 Amundsen, R.: Nordvest Passagen.
 — Sydpolen.
 Andresen, Albert: Kæmpebyen London.
 Bahnson, Kristian: Etnografien I—II.
 Barnet. Haandbog for Hjem og Skole.
 Barth, H.: Rejser og Opdagelser I—II.
 Bergsøe, Vilhelm: Fra Mark og Skov I—II.
 Berlepsch: Alperne.
 Bie, Valdemar: Lysets Anvendelse i Lægevidenskaben.
 Bonnesen, E. P., Bøggild, O. B. og Ravn, J. P. J.: Carlsbergfondets Dybdeboring.
 Brehm, A. E.: Naturliv.
 Brehm: Dyrenes Liv I—III.
 Buckley, A.: Videnskabens Eventyrland.
 Bullen, Frank T.: Kaskelottens Togt.
 Bøving Petersen, I. O.: Naturens Vidundere. Efter Pouchet.
 — Vor Klodes Saga.
 Charton, E.: Rejser i ældre og nyere Tid I—III.
 Christensen, Odin T.: Populær Kemi.
 Christensen, Roar: Dansk Fugleliv. I—II Vade fugle.
 Christiansen, Rolf og H. J.: Hvad skal jeg bestille I—II.
 Clausen, H. V.: Sønderjylland.
 la Cour, Poul: Tidens Naturlære.
 Dreyer: Naturfolkernes Liv.
 Eibe, Thyra: Euklids Elementer.
 Ellinger, H. O. G.: Naturen og dens Kræfter.

- Evropa. En geografisk Fremstilling ved C. C. Christensen og Holger Lassen I—III.
- Fauna, Danmarks. I—VIII.
- Feddersen, A.: Samleren I—II.
- Flammarion, C.: Verdens Undergang.
- Fra Naturens Værksted. Pop. Tidsskrift for Naturkundskab. Redigeret af W. Dreyer. 1912—13—
- Geografi. (»Frem«).
- Gezelius, Birger: Japan i västerländsk framställning till omkring År 1700.
- Haandværk i Hjemmet.
- Hagenbeck, Carl: Dyr og Mennesker.
- Hansen, Godfred: Gjøa-Ekspeditionen 1903—1906.
- Håvardsson, Gudmundur: Den islandske Hest.
- Hedebogen. Trykt som Manuskript.
- Hedin, Sven: Transhimalaya. Opdagelser og Eventyr i Tibet I—II.
- Heegaard, P.: Populær Astronomi.
- »Holger Danske«. Et Maanedsskrift. I—IV. Aarg.
- Holst, Helge: Elektriciteten I—II. I. Udg.
— Elektriciteten I—II. II. Udg.
- Ipsen, Alfred: Holland.
- Kaarsberg: Nordens sidste Nomade.
- Koch, J. P.: Gennem den hvide Ørken.
- Konow, Henri: I Asiens Færvande.
- Kromann: Newton.
— To fysiske Afhandlinger.
— Livsanskuelse og Videnskab.
- Lange: Kaukasus.
- Lege, Boldspil og anden Idræt. Ved Gymnastikkommissionen.
- Lembcke, C.: Patrouilleøvelser for Drengene.
- Levison og Jensen: Menneskets Legeme.
- Mentz og Ostenfeldt: Planteverdenen i Menneskets Tjeneste.
- Meyer, Kirstine: Radium og radioaktive Stoffer.
- Middelboe, Chr. G.: Fra Jyllands Vestkyst m. m.
- Mortensen, H. Chr. C.: Støren, Myreløven og andre Skitser fra Dyrelivet.
- Mylius-Erichsen og H. Moltke: Grønland.
- Mørk-Hansen, M.: Et Besøg i Wittenberg.
- Nansen, Fridtjof: Fram over Polhavet I—II.
- Naturskildringer. Ved Lütken.
- Nordenskjöld: Vegas Rejse omkring Asia og Europa I—II.

- Nordentoft, Sev.: Vore Sygdomme.
 Nordpolarrejserne.
 Olufsen, O.: Gennem Pamir.
 Opdagelsesrejser til den nye Verden.
 Opfindelsernes Bog I—III.
 Patursson, Sigurd O.: Siberien i vore Dage.
 Paulsen, Adam: Variations du champ magnetique horizontal.
 — Les elements magnetiques en Danemark 1905.
 Rasmussen, Hans: Kemien i Menneskets Tjeneste.
 Rom, N. C.: Haandgerningsbog for Ungdommen.
 — Den lille Paparbejder.
 Rubow, C.: Hættemaagen.
 — Stormmaagen.
 Rønne, Jørgen Falk: Færøerne.
 Schouw: Naturskildringer. 2den Udg. 1839.
 — Naturskildringer. Ny Udg. 1856.
 Schrøder, L.: Det danske Hedeselskab.
 Stove, E.: Folkets lif i Palæstina.
 Svedstrup, Alexander: De danskes Vej —. I—II.
 Sverige, Land og Folk.
 Traustedt, M.: Rejseerindringer fra Grønland.
 Tuxen, I. C.: Luften og Havet.
 Watt, Robert: Vandringer i New York.
 Vaupell, Chr.: De nordsjællandske Skovmoser.
 Wulff, Hertel: Penge.
 Danmarks Natur. (»Frem«).
 Danmarks Land. (»Frem«).
 Danmarks Folk. (»Frem«).
 Mathiesen, Oscar: Praktisk Tegnekursus.
 Zoologia Danica: Afbildninger af danske Dyr. I—III.

